

31/7/27

వ ర్తి ది న ము వ ర్త టి ం వ ర్త బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

మార్చి 1927-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 25-వ తేది గురువారము

No. 123

సంపుటము ౧౫

శ్రీ వ్రథవనామనంతర గ్రామణమాన బహుళ త్రయోదశి.

సంచిక ౧౨౩

అమృతంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారీశే శేలవడలు
యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది
తలనోవ్వలమామనను, వాయుబొట్ట
తాపును, పొట్టనొప్పివల్ల కానబోలును,
బొట్టబోగొట్టును, కడుపుల భేదియను,
తాపుల రూత్రమాపును, వద్దల తగ్గించును,
చురపను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట వట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వలు తగ్గించును. విరేచము
అలాగే నూడ వాడుచున్నారు.

అమృతంజనము అన్ని విధములకు
నోవ్వలకు నంజీవివంటిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతంజనం డిపో
6, 7 తంబు కెటిప్పిది, మద్రాసు
శేక
249, ఫ్రెంకోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని
బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark తప్పించి, ఒకడభా వాదిన మీరు మిక్కిలి తృప్తిచెందవలసి మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకడే
మాకు నచ్చుచున్న ప్రకంపాపత్రముకే ఇంచుమ ప్రబల నివర్తనము.

ఇది మేలైన కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పీచుభిలు చెంచునగుచే చేర్చి, కాస్తాక్రమంగా తయారు
చేయబడినది. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధ వ్యర్థములు, వద్దలు, శీతలము,
అజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుజ్వరము, కడుపునొప్పి పిల్లల పడితము, ప్రక్కల తుమ్ము, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము,
బలహీనత మొదలగునాటికి ప్రజార్యుధమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు. పసిపిల్లలు ముదలివారు మొదలగువారికి
అమృతసమానము. 250-300 మాత్రలు గర బుడి 1 కి ధర రు 0-4-0 పొట్టుభర్త 0-4-0 6 జి. పొట్టుభర్త
కో సహా రు 1-2-0, 12 కి రు 2-2-0, 25 కి రు 5-2-0.

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫైటరు.

శ్రీ సీతా రామ వ వైద్య శాల, మైసూరు.

వెలువడినది.

త్వరపడుడు.

శతకముంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఓంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర,
దాశరథి, రంగళాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క
శతకమునను వెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతక కర్తల
చరిత్రమును, రచనచూపు, విషయమును విమర్శించు విపులముగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు
గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము మెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.
శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,

తపాలపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

ప్రత్యేకపు వెల

కొన్నిరోజులు మాత్రమే

హరింగుటన్ అండు రివ్యూస్ అండు కో శేక స్త్రీయ
మృ అండు కంపెనీ యు. ఎస్. ఎ. వారిచేతయారు చేయబడిన
సింగిల్ షేరత్ గలిగి 12 వాళ్ళములుగల బ్రీచీ లోడింగ హామ
ర్ తుపాసులు. వెల 1 కి రు 47-8-0

స్పెన్సర్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్,

ప్ర. 2

మదరాసు.

ప్రకటన

ప్రీపతి పండితారాధ్యుల కోటిలింగముగారి దత్త
పుత్రుడు రామలింగము 20 సంవత్సరములు, చామన చాయ.
మున్నంగి కాపురస్థలము పీఠున పుట్టుచున్న గలవారు చవల
చిత్తమువలనను 22 దినముల క్రితము దేశాంతరముల పాతైరి.
వారి నివాసమును తెలిపి వారిని స్వస్థలమునకు తెచ్చినవారికి
రైలు ఖర్చులను కొంత బహుమతియును నొసంగబడును.
చిరునామా, పండితారాధ్యుల లింగమూర్తి, ఈమని
గుంటూరుజిల్లా.

హిందూదేశముయొక్క

భీమాకంపెనీలలో కెల్ల ఎక్కువగా

అభివృద్ధి నొందినది

ది జనరల్ అస్యూరెన్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్-అజ్మీరు
ఆరంభమైనదానిగ గడచిన 19 సంవత్సరంలో 1,00 కి
రు 20/-వోసను పొందిన భీమాకంపెనీలలో కెల్ల యిదియె
మొదటిది. ఇంత కొలదికాలములో యిట్టి అభివృద్ధి నేయితర
కంపెనీ పొందలేదు. ఇప్పటివరకు అస్యూరెన్స్ మొత్తం 1 కోటి
రూపాయలకు పైగలను. కడచిన 21 మాసములకు రు 10,000
ఎక్కువయినది

ఏజెంట్లు కావలెను. ధారాళమైన కమిషనుయవ్వబడును.
Apply to:—V. RAMA RAO, B, COM,
(VORA & Co.)
Special Representative,
GENERAL ASSURANCE SOCIETY Ltd.
VIZIANAGARAM

భారత శాసనసభ

ప్రభుత్వ సభ్యుల బిల్లులు

మతదూషణకర మని నిర్ణయించు పీఠలకోట్ల సవరణ బిల్లును గా॥ హోంమెంబరుగా రుపపాదించుట

కృత్రిమపు పట్టు, పట్టునూలు, సేతపరిశ్రమకు అవసరముగ యంత్రసామగ్రిపై దిగుమతిసుంక మును తగ్గించు బిల్లును గా॥ వాణిజ్యసభ్యుడు రుపపాదించుట.

సిద్ధా, ఆగస్టు 25:—భారత శాసనసభ సేదనము ఉదయం 11 గంటలకు గో. వి. కె. సభలు గారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమయ్యెను. అధికారికసభ్యుల బిల్లులపై చర్చ జరిగెను.

సభ్యోత్తరములు

క్రియాశీల విర్వాణము

గతా ప్రభావముగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఉరిమాభాషమాట్లాడువారును ప్రశ్నకులను ఒక రాష్ట్రముగ నిర్ణయించుచున్న ప్రభుత్వమునా రింకను ఆలోచించుచున్నారని క్రియారుగారు చెప్పిరి.

ప్రభావ్యాపారము

కేంద్రముగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సర్ జే. సి. ను ప్రేమార్థము చెప్పిరి. మంజూరి 1400 మంది కాంటింటులలో 90 మంది హంకాంటులలో 115 మంది భారతీయులు ఉన్నారు. 1926-27 సంవత్సరమున ప్రభావ్యాపారమున భారత దేశమునందు ప్రభావ్య పంపబడిన సరకుల విలువ మొత్తము మూడు 4 కోట్ల రూపాయలు. ఒక్క హంకాంటులో మాత్రము 14½ లక్ష రూపాయలు వ్యాపారము జరిగినది.

కన్యాపరిశీతులు

కన్యావిషయమై ప్రశ్నింప బాజ్ పాయిగారి క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:

కన్యాయంధరి ఆంధ్రేశములు చెల్లించుచున్న విద్యపన్నును తగ్గించువిషయమై ఆలోచించుట కొక విచారణసంఘము ఏర్పడినది. భారతీయులు చెల్లించు తలపన్ను 1927 సంవత్సరమున అనుబంధం దుండుచియు, ఇతరవిధముల ఇంత అదాయము వచ్చునూర్చు నూచింపబడిన ఈపన్నును రద్దుచేయు విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదరనియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఇతరవిధముల ఇంత అదాయము ఏర్పడుటకు తగు సూచనలు గావించుట కన్యాశాసనసభయందలి భారత సభ్యులధర్మమై యుండును. గణించుచు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల సంపుటలను గాని వివరములను ప్రకటింపజాలరు.

బి. బి. సి అధికారులపై కేసులు

బి. బి. సి. అధికారులపై లేబరికేసులను ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిరిని జోషిగారు ప్రశ్నించిరి. యజమానులకును పని వారికిని సామ్యమును సంబంధములు నిరపదవలయునను ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వమువారు చేసిరిని క్రియారుగారు చెప్పిరి.

జోషిగారు:—గొప్పసేరము జరిగినప్పుడు ఇట్టి అల్పకారణములను నూచించి కేసులను రద్దుచేయుట న్యాయమా?

క్రియారుగారు:—కార్మికులే కేసుల నుపసంహరింపవలయునని కోరిరి. బర్మాదయులు కంపెనీ అధికారులుకూడ ఈ యభిప్రాయమును బలపరచుటచే ప్రభుత్వమువారు కేసులను రద్దుచేసిరి.

గోస్వామిగారు:—ఈవిధమున అభిప్రాయమును ప్రకటింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు కార్మికసంఘములపై ఒత్తిడి కలుగజేసిరా?

క్రియారుగారు:—ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఎట్టి శోకము కలుగజేసిరావలదు.

చమునూలుగారు:—సేరమొనర్చినపిమ్మట సేరములు కొరకులే కేసులు నుపసంహరింపబడెనని గా॥ హోంమెంబరుగారు తెలుపుచున్నారు. రాజకీయకారణముల ననుసరించి ఒక హత్య జరిగినదని యనుకొనెదము. ఇట్లు హత్యలుగావించినవారు కోరిన సామ్యపరిశీతు లేర్పడుటకు ప్రభుత్వమువారు ఛార్జీ కేసులు పెట్టక యూరకుండెదరా?

క్రియారుగారు:—ఈప్రశ్న ఉదయించుటలేదు.

జోషిగారు:—తాము చేసినపని సరియైనదని ప్రభుత్వమునా రైనను నమ్ముచున్నారా?

క్రియారుగారు:—మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు అన్నివిషయములను ఆలోచించియే ఈ కేసుల నుపసంహరించుకొనిరి.

మరియుక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు బాన్సుపై రైల్వే ఛార్జీలను తగ్గించుటకు వీలులేదని వాణిజ్యసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగెను.

తా నుపపాదించిన పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ బిల్లును ఆమోదించుచు 6000 మంది సంతకములు చేసి పంపిన అర్జీలను సర్ హరిసెంగారు శాసనసభ కార్యదర్శికి అందజేసిరి.

స్థాయిసలహా సంఘముల సభ్యులు

వాణిజ్యశాఖ స్థాయి సలహాసంఘమువారు ఈ దిగువ పేర్కొనబడినవారు సభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరిని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను:—ఇస్మాయిఖాను ముక్తరుంగు అబ్దులు మజీంగు చాదరి, బి. దాసు, డబ్ల్యు. ఆలెక్సాండరు, కోక్, హార్లను, కావరుఖాను, డక్కాను, లహరిచాదరిగార్లు.

పరిశ్రమశాఖ స్థాయి సలహాసంఘమువారు ఈ దిగువ పేర్కొనబడినవారు సభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరిని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. అబ్దులు మజీంగుచాదరి, యె. యం. జోషి, దాక్టరు మాంజి, సర్ హరిసెంగు గోరు, లాంఛి, యం. సి. రాజు, కె. అహమదు అబ్దుల్లా కాసీము, ఎ. సిద్దిగుగార్లు.

కృత్రిమ పట్టునూలుపై దిగుమతిసుంకమును

తగ్గించుట

టారిఫుబోర్డువారి సూచనల ననుసరించియు, బొంబాయి మిల్లు యజమానులు ఆంగ్లేజన ఫలితముగను సేత పరిశ్రమకు సంఘర్షణము కలుగజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు మూడుబిల్లులను తయారుచేసిరి. భారతదేశమునందలి నూలు పరిశ్రమను సంరక్షణ మొసగు విదేశీయులనుండి దిగుమతిచేయుటకు నూలుపై పానుకు 1½ అంజా శుంకమువిధించవలయునను బిల్లును 18వ తేదిన వాణిజ్యసభ్యుడు భారతశాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టిరి. ఆ బిల్లునుపరిశీలించుట కొక సెలెక్షుకమిటికూడ ఏర్పరుపబడెను. ఈ సెలెక్షుకమిటివారు ఆగస్టు 21 వ తేదీలోపుగ తమనివేదికమును తయారుచేయవలయునని కూడ కోరబడెను. నేటిదినము భారత శాసనసభలో సర్ జార్జి రెయిన్ గారు తనరెండవబిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. కృత్రిమపు పట్టు, పట్టునూలుపై దిగుమతి సుంకమును తగ్గించుట సేతపరిశ్రమభివృద్ధికి అవసరముగ యంత్రసామగ్రిపై దిగుమతిసుంకమునుతగ్గించుట ఈ బిల్లునందలి ముఖ్యాంశములు.

సర్ జార్జి రెయిన్ గారు

ఈ బిల్లు నుపపాదించుచు గా॥ వాణిజ్యసభ్యుడగు సర్ జార్జి రెయిన్ గారు రిట్లుపన్నెంచిరి:—

సేతపరిశ్రమను సంరక్షించుటకై ప్రభుత్వమువారు ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దుచేసిరి. ఇతరపరిశ్రమల అభివృద్ధికి అవసరముగ యంత్రసామగ్రిపై దిగుమతిసుంకము విధింపబడుచుండ సేతపరిశ్రమకు అవసరముగ యంత్రసామగ్రిపై మాత్రము సుంకమును తగ్గించుట న్యాయముకాదని ప్రభుత్వమువారు తలచిరి. కాని సేతపరిశ్రమకు పోటీఅధికముగనుండుటచే ప్రస్తుతముయంత్రసామగ్రిపై కొంతవరకు దిగుమతిసుంకమును తగ్గించుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారికి తోచెను. టారిఫుబోర్డువారి సూచనల ననుసరించి సేతపరిశ్రమకు అవసరముగ యంత్రసామగ్రిపై దిగుమతిసుంకము రద్దుచేయబడును. ఇందువల్ల ప్రభుత్వమువారి సంవత్సర ఆదాయము 25 లక్షలు తగ్గగలదు. కాని సేతపరిశ్రమకు కొంతపాకర్యము ఏర్పడును.

కృత్రిమపు పట్టునూలుపై సుంకమును తగ్గింపవలయునని బొంబాయి వర్తక సంఘము వారు కోరుచున్నారు. కృత్రిమపు పట్టునూలు అధికముగ ఇటలీ ఇంగ్లండు దేశములనుండి వచ్చుచున్నది. డైమండు పట్టునూలు కూడ ఈదేశములనుండి వచ్చుచున్నది. సరకులపై దిగుమతి సుంకములను తగ్గించిన పట్టుపరిశ్రమకు నష్టము కలుగదు. చేతి మగ్గుముల పరిశ్రమకు లాభము కలుగును.

టారిఫుబోర్డు నివేదికపై చర్చనలుప అవకాశ విస్తరము

బిల్లును విమర్శించుచు పండిత మాళవ్యగారిట్లు చెప్పిరి:—ఈసందర్భమున ప్రభుత్వమువారు అవలంబించిన వైఖరి మిగుల ఆసంతృప్తికరముగనున్నది. సేతపరిశ్రమవిషయమై టారిఫు బోర్డువారు ప్రకటించిన నివేదికపై చర్చ సలుపుటకు శాసన సభకు ప్రభుత్వమువారు అవకాశ మొసగకుండుట విచారకరముగ విషయము. సేతపరిశ్రమ సంరక్షణకై తాము చేయదలచిన కార్యముల నన్నిటిని ఒక పేజీలందు చేర్చి చర్చకు తెచ్చిన లాభకరముగనుండెడిది. అవిధమున మూడు బిల్లులు తెచ్చుట వల్ల సమగ్రముగచర్చ జరుపుటకు వీలులేకున్నది. ఉక్కు-సంరక్షణపట్టును సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు అవలంబించిన విధానమును వారు నేడెందులకు అవలంబింపలేదో గ్రహింపజాలకున్నాను.

చేతిమగ్గుములపరిశ్రమను సంరక్షించుట అవసరమని కేషయ్యంగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుని సమాధానము

చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సర్ జార్జి రెయిన్ గారిట్లు చెప్పిరి:—పండిత మాళవ్యగారు నూతన సాంప్రదాయమును ప్రతిపాదించుచు న్నారు. టారిఫు బోర్డు వారు తయారుచేసిన నివేదికముపై భారత శాసనసభవారు పంపూర్ణముగ నమ్మకవహించుచు ప్రభుత్వమువారి బిల్లుల నుపపాదించవలయునని నాగుచెప్పిరి. ఇట్లుచేయుట ఎక్కి మృత్యువు ప్రభుత్వమునాగు తగు బాధ్యతలను నిడవాడుట యగును. ఏవిచారణసంఘమునా రైనను నివేదికకు తగ్గినట్లెదిన పిమ్మట ప్రభుత్వమువారే దానిని ప్రపంచమున పరిశీలించి ఉత్తరపుటను ప్రకటింపవలెను. పిమ్మట సీతాసనసభవారు విమర్శింపవలయును. ఇదియే క్రమమగువిధానము. ఉక్కు-సంరక్షణ బిల్లు ఉపమానము ఈసందర్భమున అనుసరింపదు. వీలయినచో ఉక్కు-పరిశ్రమకు సంరక్షణమొసగు విషయమున భేదాభిప్రాయము లేక నుండెను. ఇట్టిపరిశీతులతో పండిత మాళవ్యగారి సూచనలను అంగీకరింపజాలనందులకు చింతింపచున్నాను.

ఉపపాదనము ఆమోదించబడుట

ఈబిల్లును పరిశీలింప సెలెక్షుకమిటిని నియమింపవలయునను ఉపపాదనము ఆమోదించబడెను నూలుపై దిగుమతిసుంకము విధించుబిల్లును పరిశీలింప నియమింపబడన సెలెక్షుకమిటి సభ్యులే ఈ బిల్లునకుపాడ సెలెక్షుకమిటిసభ్యులుగ నుండవలయుననియు, వారు ఆగస్టు 21-వ తేదీలోపుగ తమనివేదికను తయారుచేయవలయుననియు ఆమోదించబడెను.

మతదూషణ సేరమని నిర్ణయించుట

మతదూషణ సేర మని నిర్ణయించుచు ఇండియన్ పీఠల కోశముందు 295 సెక్షన్లును ఒక కొత్తసెక్షన్ నును చేర్చుటకు సవరణబిల్లును ఉపపాదించ గా॥ హోంమెంబరు సభవారి అనుమతికోరిరి. ఈబిల్లునందలిముఖ్యాంశములు ఈదిగువ ప్రకటింపబడినవి.

“ఎవరైనను మాటలవల్ల గాని వ్రాతలవల్ల గాని మరియితర విధములుగగాని మతదూషణ గావించినను, లేక మతదూషణ సలుప నుద్దేశించినను సార్వభౌమునిప్రజల మత సాంప్రదాయ గౌరవమునకు భంగము కలుగజేసెనను సేరముపై ఆతనికి రెండు సంవత్సరములవరకు శిక్ష, జరిమానా విధింపబడును. ఇట్టి సేరము గావించువారికి జామీను ఇవ్వబడదు. కాని మొదటితరగతి మాజిస్ట్రేటులు వారంటుపొందియే ఇట్టి సేరములను నిర్ణయించవలెను.”

గా॥ క్రియారుగారు బిల్లు నుపపాదించుచు ఇట్టి సేరములను శిక్షించుటకు 153 ఎ కెక్షన్ నుమాత్రమే చాలదనియు ఈ కొత్త సెక్షన్ ను ఉండుట అవసరమనియు చెప్పిరి. ఈబిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు సభవారు అనుమతియొసగిరి.

కాకితపు పరిశ్రమకు సంరక్షణము

ఈదేశమున పెదురుతో తయారుచేయబడు కాకితపుపరిశ్రమను సంరక్షించుటకై విదేశీయులనుండివచ్చు కొన్నిరకములకాకితములపై దిగుమతిసుంకమును అధికముచేయవలయునని టారిఫుబోర్డువారు సూచించిరి. టారిఫుబోర్డువారి సూచనల ననుసరించి గా॥ వాణిజ్యసభ్యుడు ఒక బిల్లును తయారుచేసి నేటిదినము శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టిరి. ఆబిల్లును పరిశీలింప ఒక సెలెక్షుకమిటి నియమింపబడెను. సెలెక్షుకమిటివారు ఆగస్టు 21 వ తేదీలోపుగ నివేదికను తయారుచేయవలయునని కూడ తీర్మానింపబడెను.

అప్పీలుచేయువారివద్ద సెక్యూరిటీ పుచ్చుకొనుట పిమ్మట గా॥ హోంమెంబరు సివిలు ప్రాసీజరుకోడున కొక సవరణబిల్లు నుపపాదించిరి. సివిలు జస్టిసు విచారణసంఘము

మహాత్మునిసంచారము

సెప్టెంబరు 3 వ తేదీ ఉదయము 6½ గంటలకు మదరాసు సెంట్రలు స్టేషనుకు వచ్చును

ఆగష్టు 30:—వేలూరు, సాయంకాలము 5½ మొదలు 6½ వరకును వోల్టేజీకళాశాలాభవనమున ప్రీన్సిపలు డిబోయ్యగారి అధ్యక్షతన విద్యార్థులసభ జరుగును. టిక్కెట్లు చూపించిన వారిని మాత్రమే లోనికి రానిచ్చెదరు. ఆసభలో మహాత్మునకు విద్యార్థులు ధనమును సమర్పింతురు.

ఆగష్టు 31:—ఉదయము 8 గంటలకు మహాత్ముడు వేలూరులో నున్న స్త్రీలవైద్యపాఠశాల కేగును. సాయంకాలము 4 గంటలకు మ్యూసిసిపాలిటీవారి సభ, పార్కును తేరచుట, సాయంకాలము 6 గంటలకు కోటమైదానమువద్ద బహిరంగసభ.

సెప్టెంబరు 1:—ఉదయము 7 గంటలకు మహాత్ముడు వేలూరునుండి గుడియార్తమునకు బయలుదేరును. సాయంకాలము 5½ మొదలు 6½ గంటలవరకును గుడియార్తములో బహిరంగసభ జరుగును. పౌరులు మహాత్మునకు ధనమును సమర్పించెదరు. రాత్రి 8 గంటలకు మహాత్ముడు మరల వేలూరు చేరును.

సెప్టెంబరు 2:—ఉదయము 7 గంటలకు మహాత్ముడు వేలూరునుండి ఆరణికి బయలుదేరును. సాయంకాలము 5½ మొదలు 6½ గంటలవరకును ఆరణిలో బహిరంగసభ జరుగును. పౌరులు మహాత్మునకు ధనము సమర్పించెదరు. రాత్రి 8 గంటలకు మహాత్ముడు మరల వేలూరు చేరును. మహాత్ముడు రాత్రియే బెంగళూరు మెయిలులో వేలూరునుండి చెన్నపురికి బయలుదేరును.

సెప్టెంబరు 3:—ఉదయము 6½ గంటలకు మహాత్ముడు మదరాసు సెంట్రలు స్టేషను చేరును. (ప్రీ.పె.)

కావలెను

గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు అగ్రహారములో దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిచే నేర్పాటు గావించబడిన పాఠశాలలో హైయర్ గ్రేడ్ ప్రైనింగు ఉపాధ్యాయుడు కావలెనున్నాడు. దరఖాస్తును స్కూలుమానేజరు, యాశ్వర్య, చిడుమూలు అని వ్రాయవలయును.

గొప్పతరుణము

పోగొట్టుకొనకుడు.

కాకినాడ ఆంధ్రనేపాసంఘము. (రిజిస్టర్డ్)

మహారాజశ్రీ, దివాన్ బహదూర్. జె. వెంకట నారాయణ నాయుడుగారు, బి. యే. బి.యల్. కమిషనరు, మద్రాసు కార్పొరేషన్, వారి ఆదరణమున వారి స్వంత సమక్షమున ప్రదర్శించెదరు.

ఆంధ్రదేశమునందును, వైజాము రాష్ట్రమందును పేరుగాంచిన 6 మొదలు 15 సంవత్సరముల ప్రాయపు బాలుర సమాజముచేత

దివ్యమైన కొలది నాటకరాజములు

మద్రాసు యెస్ట్ నేడు ఖయేటరునందు ప్రదర్శింపబడును.

ప్రజలచేతను, యువరాజులచేతను, మహారాజులచేతను, కొనియాడబడుచున్నారు.

27-8-27 శనివారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు

శివాజీ నాటకమును

తెలుగున ప్రదర్శింతురు.

రమ్యమైన నాటకము.

దివ్యమైన నటకులు

టిక్కెట్లు హాలువద్ద ఉదయం 9 గంటలనుండి అమ్మబడును.

అయిదునాటకములకున్నూ ఉపయోగించే నీజను టిక్కెట్లు యీ క్రింది వెలలకు దొరకును.

రు. 10-0-0 రు. 7-8-0 రు. 5-0-0 రు. 4-0-0.

జె. కృష్ణమూర్తి, పి. శేషగిరిరావు,
జాయంటు క్లెర్కులు.

171, గోవిందప్పనాయకవిధి, మదరాసు.

ధర్మవరము తెకండరి పాఠశాల

ధర్మవరము, కడప, ఈరెండు తాలూకాలవద్ద ఒక్కటే తెకండరిపాఠశాల ఉన్నది. అనేక బీదాబాదు 3 ఫారము వరకును చదివి గ్రామాంతరములకువెళ్లి ఖగ్గుచెన్నునూ భరింపజాలక చదువు మానుకొనుచున్నారు. 4 ఫారమునకెట్టి ఉన్నతవిద్యార్థిలూపలకు ఫాకర్లము కల్పించుటకై పౌరులు కలిసి సభలుచేసి 1000 విరాళములిచ్చి 4 ఫారమును ఉంచవలసినదిగా సర్కారువారిని ప్రార్థించిరి. డైరెక్టరుగారు అనాదరణనహించినందున ము|| రా|| శ్రీ హట్టి శంకరరావు, చించలూరు రామచంద్రయ్య శెట్టి, నామా నరసింహాచార్యుల నాయకత్వమున వెంకటేశముయ్యగారను, శ్రీ విద్యాకాశాచార్యుగారితో సంప్రదించి తగిన ఉత్తరమును బడసివచ్చుటకై రాయచోరుముగా పంపియున్నారు. వారు మద్రాసుకువచ్చి మంత్రులదర్శనమునకై వేచియున్నారు.

బీహారులో స్వరాజ్యపక్షమువారి విజయము

పాట్నా అగష్టు 23:—బీహారుజిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షమువారు అన్నిచోట్ల విజయముగాంచిరి. (అ. ప్రె.)

రంగూను, అగష్టు 23:—వేటిపేటను స్త్రీయ్యులకెట్టి తెల్లమునుండివచ్చిన ఎగ్జామినేషన్లలో ఒకమూల 250 జోన్సులు కొత్తనుదొరకెను. తండ్రిగారు వెల 21 మెరుకయ్యములు. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, అగష్టు 23:—వ్యాధిభాగిని సుక్లాకంఠేనీ తలుపులు బద్దలుకొట్టి సోదాచేయటను పెర్నివారెట్లను జారీచేసెను. (అ. ప్రె.)

మువారి నూచనల ననుసరించి ఈబిల్లు తేబడినది. హైకోర్టు నందు రెండవఆప్పీలు. దాఖలుచేయుటకు పూర్వము ఆప్పీలుచేయువారు ఖర్చులను కోర్టులో సెక్యూరిటీగ చెల్లించవలయునని ఈబిల్లు నూచించుచున్నది.

అనధికారసభ్యులు బిల్లును ఆక్షేపించుట

అనధికారసభ్యులు బిల్లును ఆక్షేపించిరి. కె. సి. నియోగిగారు బిల్లును ఖండించుచు ఇట్లుచెప్పిరి. సివిలు జస్టిసుకమిటీ వారి నూచనలకు అనుగుణమునందువలనమై ప్రభుత్వమువారింతవరకు తగుచర్య పుష్కలమునకుండుట విచారకరమునను యము. ఈ విచారణసభ్యులను కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమూర్తి సర్ బాబ్బా రాంకిటుగారు అధ్యక్షతనహించిరి. కానికలకత్తా హైకోర్టువారు ఈ విచారణసభ్యులు నూచనలను ఆక్షేపించిరి. రెస్పాండెంట్లును వీడింపవలయునను ఉద్దేశముతో ఆప్పీలు దాఖలుచేసినవ్యక్తుల సెక్యూరిటీకోరుటకు ప్రస్తుతకాసనముల ననుసరించియే హైకోర్టువారికి అధికారముగలదు. కావున ఈబిల్లు అనవసరము."

సర్ హరిషంగోరుగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు బిల్లు ఆమోదింపబడినట్లు హైకోర్టువారు ప్రకటించునట్లు కలగటం అసంభవమగునని చెప్పిరి.

ఈబిల్లును కలకత్తా హైకోర్టువారు వర్తకసంఘములు ఆక్షేపించినవియు, ముఖ్యముననుసర్యలు అట్లుండ ఈసమావేశమున ఈబిల్లును చర్చకు తెచ్చుట సబబుగ లేదని జయకరుగారు చెప్పిరి.

లాండ్లి న్యూనగాకు బిల్లును బలపరచుచు ఆప్పీల్లో నూటికి 75 కేసులలో క్రిందికోర్టుల తీర్పు ఖాయపరచు బహుచున్నదనియు, అనవసరమున ఆప్పీల్ కేసులను తగ్గించుటకై బిల్లు అవసరమనియు చెప్పిరి.

హైకోర్టు అధిప్రాయములను తిరస్కరించుట సరికాదని మవుల్వీ యాహుగారు చెప్పుచు బిల్లును ఆక్షేపించిరి.

జోగయ్య అమరనాథదత్తు, పండిత మాళవ్యగార్లు బిల్లును ఆక్షేపించిరి.

ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోవుట

బిల్లును పరిశీలింప సెలక్టుకమిటీని నియమింప వలయునను ఉపపాదముపై సమ్మతులు పుష్కలముబడెను. అనుమలముగ 42 మంది ప్రతిపాదముగ 47 మంది సమ్మతుల నొసగిరి. ఉపపాదనము వీరిపోయెను.

నిరుపయోగముగు శాసనములు

నిరుపయోగముగు 140 శాసనములను రద్దుచేయు బిల్లు గారొక బిల్లు నుపపాదించిరి. ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడెను.

వాలంటరీబోలీసు బిల్లు

పెమ్మల వాలంటరీ బోలీసుబిల్లును పరిశీలింప సెలక్టుకమిటీని నియమింప వలయునని క్రియాయగా రుపపాదించిరి. మవుల్వీ యాహులు అట్లుచెప్పి కలనలు క్రాఫర్డు క్రియరుగార్లు సెలక్టుకమిటీ సభ్యులుగ నుండవలయునని ఉపపాదించబడెను. తాత్కాలికాసనముల ననుసరించి యోగ్యత అన్వితగలవారిని తాత్కాలికముగ బోలీసుబోర్డునందు నియమించుటకు ఈ బిల్లు అవకాశ మొసరుచున్నది.

సెలక్టుకమిటీయందు లజపతిరాయి దాక్టరు మాంజి గార్లుకూడ సభ్యులుగ నుండవలయునని రంగస్వామిఅయ్యంగారుపపాదించిరి. ధీరమగువాలంటరీ బోలీసును స్థాపింప ప్రభుత్వమువారుద్దేశించిన నే తానుసెలక్టుకమిటీసభ్యత్వమును అంగీకరించునట్లు లజపతిరాయిగారుచెప్పిరి. తేవలము తాత్కాలిక అససరములను వాలంటరీ బోలీసులను ఏర్పరుచుటయే బిల్లు ఉద్దేశమని క్రియాయగారుచెప్పిరి.

బిల్లుపై చర్చముగింపక పూర్వమే సభ ఆపుదలచేయబడెను.

స్క్రీనుకమిటీ నివేదికపై చర్చ

సిన్హ, అగష్టు 25:—వేటిపేటను స్క్రీనుకమిటీనివేదికపై చర్చజరుగును. అపోజషను వర్తములనూ రుపపాదించవలసిన సవరణ నిన్నటిదినము ప్రకటింపబడినది. ఈ సవరణను శ్రీమన్ యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు రుపపాదించెద రని తెలియుచున్నది.

రాజప్రతినిధిగారు రాయలుకమిషను విషయమై

ప్రకటనగావింపరు

సిన్హ, అగష్టు 24:—29 వ తేదీని రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసమును రాయలుకమిషను విషయమై ప్రస్తావనయొండదని తెలియుచున్నది. దేశమునందలి సాంఘికవిభేదములనుగురించి రాజప్రతినిధిగారు ముచ్చటించెద రని తెలియుచున్నది.

(అ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభాసమావేశము

శ్రీయుత సుబాసుచంద్ర బోసు, సర్ అబ్దుల్ రహమానుగార్లు ప్రమాణముల వ్రేకొనుట

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునకు అనుమతి నొసగుట

గవర్నరు ఉపన్యాసము

కలకత్తా, ఆగస్టు 23:-నేను శ్రీయుత సుబాసుచంద్ర ప్రభాసుగారు గాంధీజీతో శాసనసభను హాజరైరి. ఆరోగ్యవంతులగు గవర్నరుగారు, రాజకీయమే దీని విషయమన ఆసక్తి ముఖ్యముగా యువప్రశ్నలపై సమావేశమునకు తీవ్రత వచ్చిరి. శ్రీయుత సుబాసుచంద్రులు ముగ్ధులుగాను, తిరిగి పిల్లలైన బాలుకాంతకాల మక్కడనే యుండురు.

సమావేశ ప్రారంభము

గాంధీజీయు సభాప్రారంభమునకు పూర్వమే నిండి పోయెను. సర్ అబ్దుల్ రహమాను శ్రీయుత సుబాసు చంద్ర బోసుగార్లు ప్రమాణముల వ్రేకొని బోసుగార్లకు కరస్పర్శ నము గావించినపుడు బంధేమాతరధ్యులు చెలరేగెను. కలకత్తా కాలనై న తరువాత సర్ అబ్దుల్ రహమానుగారు తమస్థానము నకు రాజీనామిచ్చి తిరిగి ఎన్నుకొనబడిన తరువాత హాజరైన సభ యిదియే.

గవర్నరు ఉపన్యాసము

గవర్నరుగారు బుద్ధిగమ్య స్వీకరించినవెనుక శాసనసభలో యువస్వస్థులను కేంద్రము ప్రధానము. తాను రెండేళ్లుగాను ములకూర్చి మాట్లాడెనని తెలిపిరి. గవర్నరుగారిట్లు తెలిపిరి.

రాజకీయ విచ్ఛిన్నతలు

బెంగాలు లెజిస్లేషన్ మాడవలెనని నేషనలిస్టుల నిర్బంధించబడినవారి గూర్చి చూడము సర్ అలెగ్జాండరు మిడ్డెనుగారు ఆస్సెంబ్లీలో చెప్పినదానికంటె ఎక్కువ ఏమియు లేదనియు, ఇట్టికష్టతరమైన కీర్తనను స్వీకరించువారమున నా చాలాచిందియే నేనుదొంగము స్వీకరించుటకు ముందే ప్రకటించిరి. ఈ విధానమునకు మార్పు ఆలోచించుటకేయియలేదు. ఆవిధానమున నా ప్రభుత్వముతో నాలొచించియే ప్రకటించుటచే ప్రస్తుతపరిస్థితులు కనుమెంటునీ త్వరితగతినీ విడుదలచేయుట మంచిదనెదలచి యిట్లే చర్యతీసికొంటిని. మార్చి ఆఖరునకు జెయిలులో 54 యన రిక్యూలేషనుక్రింద 16 గురును యుండిరి. ఇప్పుడు జెయిల్లో 32 గురు రిక్యూలేషనుక్రింద 8 గురును యున్నార. మార్చిఆఖరునకు 26 గురు విడుదలచేయబడిరి. నేనా సంఖ్య 60 యైనది. ఏ అసూయకరక ఇప్పటివలెనే పరిస్థితులుండియు విడుదలచేవారు సరిగ మెలగుటయు జరిగిన సమస్య రములోపల చాలయిది విడుదలగాకలదు. ప్రతియొక్కరి విషయమునను నే నాలొచించి సర్వము చేసెను.

విశ్వాసరాహిత్యము

మంత్రులయందలి విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము సుపాదించబోవుచున్నది. ఇది చాలముఖ్యతీర్మానము. పరిస్థితులు ఆలోచించి పెట్టి తీర్మానముగాదని నమ్ముచున్నాను. సభ్యులందరు వారిభాగ్యుల గ్రహించుట గాక. మంత్రులయందు విశ్వాసరాహిత్యమున సభా వారంగీకరించిన నావిధి మీకు తెలియను. మంత్రులరాజీనామాలు తీసికొందును. సభ కూపివేయబడును. వారిస్థలముల మరొకరు నాక్రమించురు. నేనువచ్చినపను యమెంతో ముఖ్యమైనది. 1918 చట్టప్రకారము కమిషను రెండేండ్లలో రావలసియున్నది. వారు 1919 చట్టము ఎట్లు చేయునందు పనిచేసినో నివేదింతురు. దానిపై భావిభారతయద్వైత్తము యాధారపడియున్నది. కమిషనుపని ప్రారంభించుటకుముందు మనకు చక్కనిసాభాగ్యకరమగు శాసనములగావించి వారు మనయందుంచిన బాధ్యతను నెరవేర్చుకొనుటకు కాలపరిమితి గలదు."

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రశ్నోత్తరముమధ్యను స్వరాజ్యవారులు మహామ్యదీయసభ్యులును ఉపప్రశ్నలతో మంత్రులను విసిగించి గడ్డలు పెట్టింది జవాబుచెప్పలేనపుడు "రాజీనీంద"ని కేకలిడిరి. జి. యల్. దెస్సాగారు కాన్సిలుహాలునందు లిట్టుపట్టుమును స్థాపించుటకు సభవారి యనుమతి తీసికొనిరాయని ప్రశ్నింప అధ్యక్షుడు అట్టి యలవాటులేదని చెప్పెను.

కరణ శంకరరాయగారు బెంగాలులో గాక ఇతరరాష్ట్రములందుబడిన డెటినాలుఖర్చునకు ఆరోగ్యమునకును ఎవరు బాధ్యుని ప్రశ్నించిరి.

గౌ. మోబిన్గారు, "వేరొక రాష్ట్రమున కంతుటకు ప్రత్యేకస్వత్తులందు ప్రత్యేకకారణములే యట్లు చేయబడును. కారణములు తెలుపరు. బెంగాలు ప్రభుత్వపు టాబ్లమీదనే యట్లు జరిగెను. కొందరివిషయమున గవర్నరు జనరలుగారి యజ్ఞయెనది. వట్టుబెట్టిగా ఇండియా ప్రభుత్వపు టాబ్లయెనది. డెటినాలు సంధ్యమున ఇండియా ప్రభుత్వముజ్ఞచే బెంగాలు ప్రభుత్వమునా రాజ్యప్రకారము జరిగినది. సామాన్యముగ

ఏ రాష్ట్రమునది ప్రభుత్వము ఆటైదీలకు బాధ్యులు. వైట్టిజనరుల సంధ్యమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారా మోదించిన రీతి ని ఆమోదింతురు. క్రిమినలులా ఆమెందుమెంటుక్రింద శిక్షింపబడిన డెటినాలుబహుముఖ బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు అల్లెవెన్నుల నితురు. బెంగాలు వెలుపలనున్న వైట్టిల వివరముల తెలుపబాలము. ఏవైట్టిల ఏస్థలములందు ఏరోగములకు లోనైనది తెలుపబాలము. ఆయా ప్రభుత్వములకు తగు పూకర్తముల గలుగ జేయవలసినదని కోరియున్నాము. సంధ్యములకు వేరు నియమముల నిర్వహణ చేయుటకు వీలులేదు.

శివశంకర మరణము

డెటినాలు శివశంకరుని మరణము గూర్చియు ఆతని కుటుంబకర్తలగుగూర్చియు నడుగ, మోబిన్గారు శ్రాధమునకు నులిగిది ఈయబడెననియు, ఇంకనేమియు ఈయరనియు తెలిపిరి.

విశ్వాసరాహిత్యము.

స్వరాజ్యవారులు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ఉపపాదించ ననుజ్ఞ వేడిరి. అనుజ్ఞ నొసగి గురువారమునాడు ధర్మకు జెట్టిరి.

సర్ జేమ్సుడొనాల్డుగారు యపహాసపై రిలీవ్బులోడ్డై ఆపిచ్చిరి. స్వరాజ్యవారులు వ్యతిరేకించియోడిరి.

నాడియా మహారాజానా దుపపాదించిన బిల్లు(బోర్డులు పాఠశాలల నిర్మాణము) ఆమోదింపబడెను కేపు విడివిడిగా సంతయు చర్చింపబడును.

సుబాసు చంద్రబోసు అభిప్రాయము

గవర్నరుపన్యాసము ఎంతమాత్రము తృప్తిగలిగింపలేదు. డెటినాలు విషయమే మాట్లాడినది, మరియు అన్యాయముగ నున్నది. ఇట్టియువస్వస్థులమీదనే తెలిసిన నేనక్కడను నచ్చియే యుండువాడనుగాను. ఇదివరలో నిచ్చిన వైట్టిలములకును దానిని భేదములేదు. నేను చెప్పుచున్నది బెంగాలు ప్రజల యొక్కయు డెటినాలుయొక్కయు నభిప్రాయమని నమ్ముచున్నాను. గవర్నరు రెండుచేతుల ధైర్యము చిక్కబట్టి బెంగాలునకు లిట్టు ప్రభుత్వమున జరిగిన ఘోరఅన్యాయమును యాపునాపనెను. గవర్నరు రోగభూయావ్యప్రదేశములందుంపబడిన డెటినాలుగూర్చి మాట్లాడలేదని విచారించుచున్నాను. జెయిలులో నుండుటకంటె ఇంబరన్ చేయుటయే చాల దుర్గరము. గవర్నరు ఈసంవత్సరములోగా చాలమందిని ఇంబరన్ చేయుదు రని తెలుపుటవలన చాలమందికి ఉత్సాహము చచ్చినది. పరిస్థితులు మారకున్న ప్రజలు తమ స్వకీర్తిమీదనే యాధారపడి డెటినాలు విడుదలచేయింపవలెను. అని ఫార్వర్డు లెఖరికి తెలిపిరి. (ఆ.ప్రె.)

డెటినాలుగూర్చి ప్రశ్న పరంపర

కలకత్తా, ఆగస్టు 23:-నేను ప్రశ్నలలో రాజకీయ నిర్బంధితులగుచ్చిన ప్రశ్నలే అత్యధికములుగ నున్నవి. అందు శ్రీ సుబాసు చంద్రబోసుగారు చాల ప్రశ్నల వైచిరి.

మోబిన్ గారు రోక ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పదు శివశంకర బ్రహ్మచారిమరణము ప్రభుత్వమునకు తెలియు ననిరి. ఆతని తల్లిదండ్రులు ఆతని మరణానంతరము ఆర్థిక సహాయము గావలెనని కోరిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు ఇదివరలో నాతని శ్రాధమున కిచ్చినదానికంటె అధికమునీయ ప్రభుత్వము తలపలేదు.

సుబాసు చంద్రబోసు:-ప్రభుత్వమునకు ఎప్పుడు తెలిసెను?

మోబిన్:-రికార్డు చూడక చెప్పజాలను.

బోసు:-మరణమునకును మరణమునుగూర్చిన వార్త తమకు తెలియుటకు మధ్య ఎంత కాలవిలంబన మయ్యెను?

మోబిన్:-నాకు నోటిసీయలేదు.

బోసు:-జెయిలులో పెట్టి ఆతని మరణమునకు గారణమైన ప్రభుత్వము ఆతని కుటుంబభారపు బాధ్యత వహింపనక్కరలేదా?

అధ్యక్షుడు:-అభిప్రాయభేదము.

స్వరాజ్యవారు:-సిగ్గు సిగ్గు అను కేకలు.

మరొక ప్రశ్న సంబంధమున మోబిన్ గారు చెప్పిన జవాబుపై ఈ దిగువప్రశ్నలు బయలుదేరెను.

సేన్మస్తా:-ట్రాన్స్ఫర్ చేయుటకు కారణము లేల తెలుపరు?

మోబిన్:-వ్యక్తులగుర్చి తెలుపను?

సేన్మస్తా:-చెప్పిన, ప్రభుత్వమునకు పరువు తగ్గనా.

మోబిన్:-ప్రశ్న అబద్ధము గా లేదు (నవ్వు)

సుబాసుబోసు:-ఈ విషయము ప్రకటించుటకు కారణమేది?

మోబిన్:-వ్యక్తులగుర్చి ఎప్పుడును ప్రకటింపము.

స్వరాజ్యవారు:-పెక్కిరించుట

సుబాసు బోసు:-డెటినాలు అనారోగ్యముగూర్చియు అట్టి రోగములకు గల కారణములగుర్చియు ఏల తెలుపరాదు?

మోబిన్:-ఇది ప్రభుత్వమునకును డెటినాలు కుటుంబమునకు సంబంధించినది. ప్రజాసామాన్యవిషయము గాదు.

సుబాసు బోసు:-ప్రజలకు డెటినాలు విషయమైన బాధ్యత లేదందురా?

జవాబు లేదు

సుబాసుబోసు:-అధ్యక్షా! జవాబు రాగలదా?

అధ్యక్షుడు:-అది అభిప్రాయ భేదము. జవాబు చెప్ప నిర్బంధింపబాలము.

సుబాసుబోసు:-ప్రభుత్వము ఆసమాచారమును ప్రకటించిన ప్రజాజ్ఞమునకు భంగకరమని తలంచునా?

అధ్యక్షుడు:-అభిప్రాయ భేదము. రాయ మోన్. యన్. చౌదరిగారు "పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు" అని అధ్యక్షుని దృష్టి నాకర్చించెను. కాన్సిలు మాన్యుయల్ నెక్సును 30 ప్రకారము ప్రశ్నలను అధ్యక్షుని ఇష్టప్రకారము జవాబు చెప్పవలెనని యున్న దనిరి. నియమప్రకారము జవాబు చెప్పి తీరవలెను.

అధ్యక్షుడు సరియైనప్రశ్నకు జవాబుచెప్పుదురు. బోసు గారిప్రశ్న అభిప్రాయ భేదమాకము. విషయనిర్ధారణ కడిగిన ప్రశ్నలకే కనబడదు.

రాయచౌదరి:-తమరు ప్రశ్నల నడుగనిచ్చినను జవాబుచెప్పవలెనని లేనేలేదా?

అధ్యక్షుడు:-ప్రభుత్వము విషయములు తప్ప నిర్బంధ ప్రత్యుత్తరము లిచ్చునలేదు.

సుబాసుబోసు:-ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు డెటినాలులలో నానుతాప మున్నదా?

సర్ జేమ్సుడొనాల్డు:-ప్రభుత్వమునకు జవాబు చెప్ప నిష్టములేనప్పుడు అదియే జవాబు.

అఖిలదత్తు:-నేను జవాబు చెప్పననిన అదియు జవాబేనా?

అధ్యక్షుడు:-అవును(స్వరాజ్యవారులు హాళనచేసిరి.)

అధ్యక్షుడు:-దీనికర్థమేమి. మీకిష్టము లేకున్నను నే చెప్పినది వినక తీరదు. నాకిష్టము లేకుండునట్లు సభవారు చేయకుండురుగాక.

అఖిలదత్తు:-సభ్యులకు తమ అయిష్టమును తెలుపుటకు వీలులేదా.

అధ్యక్షుడు:-అ! హక్కులున్నవి. నాకది ఇష్టమే. దాని సహాయము నాకు గావలెను. అందరకు ఇష్టమైన విషయన నుండవలెను.

దాసుగుప్తా:-రోవమాపుదురా?

అధ్యక్షుడు:-మీరు తెలిసిక వలెను, నేను చూపను.

సుబాసుబోసు:-శాసనసభలు భారతదేశము లో ని విస్తృతత్రైకోణములలోనివాటికంటె చాలనీరసమునిఎరుగుదురా?

అధ్యక్షుడు:-అవును. యుత్సాహ ముండవలసినదే కాని బాధ్యతను గుర్రెగి సరియైనదోవను బోవలెను.

సుబాసుబోసు:-నన్ను చూచుటకు బెంగాలు ప్రభుత్వము అనుమతి నిచ్చినను బర్మా ప్రభుత్వము అనుజ్ఞ నియనందున వచ్చి తిరిగి పోవలసినవారై రని తెలియవచ్చెనా.

మోబిన్:-ప్రభుత్వమునకా సమాచారము తెలియదు.

వెంటనే అనధికార జెయిలు ప్రేక్షకులవిషయమై ప్రశ్న పరంపరలు బయలుదేరెను.

బోసు:-నాడియా మహారాజా! నన్ను చూచుటకు అనధికార ప్రేక్షకుల రానియలేదని తెలియునా?

మహారాజా:-తెలియదు.

సుబాసుబోసు:-శాసనసభ్యులు కుమారసిరీశచంద్ర నందిగారు బరంపుర జెయిలులోనున్న డెటినాలులను చూడనియలేదు.

మహారాజా:-నే చెప్పలేను.

కరణ్ బోసు:-కుమార దేవేంద్ర లాలూనగారిని డెటినాలు చూడనియందున రాజీనీచ్చినవిషయ మెరుంగుదురా?

మహారాజా:-నాకు తెలియదు.

అధ్యక్షుడు:-హోంమెంబరు సరిదురుగానందున ప్రశ్నల నీక వేయరాదనెను.

దాసుగుప్తా:-వైట్టిలము నిమ్మునుచున్నాను.

అధ్యక్షుడు:-ఆ విషయము రాదు. ఉపప్రశ్నగా నుంపవలసినది. మీ రట్లు చేయలేదు. (ప్రే.వెను.)

(విష్ణు - టి ఫ లా హా రా నం త ర ము)

తీర్థానము పై మాట్లాడుచు ఒకప్పుడు ద్వైత్యుడును
పరిపాలనను నిర్వహించినందులకు బర్హను హెడ్ (ప్రభువు)

అభినందింపబడిన జస్టిసు పక్షమువారు నేడు ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము అనాచరణీయమనియు రాష్ట్ర స్వపరిపాలనము లభించు వరకు ఉద్యోగస్వీకారము గానింపమనియు తీర్మానించినందులకు అభినందించిరి. పానుగల రాజాగారు ది. బి. కృష్ణన్ నాయకుగారు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును తీవ్రముగ ఖండించియుండిరి. దేశభక్తిగలవత్తు పేరియైనను ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిర్వహించుటకు బూనుకొనరాదనువారి ఉపన్యాసము లోని మొదటిభాగముతో నేను సంపూర్ణముగ ఏకీభవించుచున్నాను. ప్రపంచ రాజ్యాంగ చరిత్రయందీ ట్టినిదర్శన మెచ్చుటలేదు. ఈ భక్తు మాతనముగ అరుదెంచిన నామిత్రులగు శివ మంత్రాగారికరు తప్పదేశమునందన్ని పక్షములవారును ఈవిధాన మనాచరణీయమని అంగీకరించియున్నారు. (నవ్వు) గా|| అధికపక్షముల మాయుగుగారు మాట్లాడుచు తాము, తమ తోడిపక్షముల మంత్రులను ఈనైపున సుండు మావలెనే రూపాయిలో 16 అణాలుజేసెదరని నడిపియుండిరి. తమకు వెనుకప్రక్క గూర్చుండి ధర్మలక్ష్యము మేముని నా గౌరవనీయ మిత్రునిఅనుచున్నాను. మంత్రులెందరు వచ్చినను, ఎందరుపోయినను ఆసభ్యులు (ఉద్యోగపక్షము) మాత్రము నిరముగ సభయందుండగలరు. నామిత్రులు సభ్యులు అధికారవర్గము వారి చేతులందు క్రియమృత్యులకు జస్టిసు పక్షమునుండి మంత్రులవత్తుమునకు తొలగిపోయినారాజా గారే నిదర్శనము. జస్టిసుపక్షము తమకు పీడిపోయినందులకు గా|| మాయుగుగారు విలపించిరి. నిజముగ వారి కనులవెంట నీటిధారలు ప్రవహించుటజూచినట్లు నేను కలచితిని.

“మీరు చాలా బుద్ధిమంతులగు కుర్రవాండ్రు తిరుగ మాదరికేరదు” అనినట్లు జెప్పిరి. ఈదేశమందు అధికారవర్గము స్వభావ మిందువలననే తెల్లముగాగలదు. కాంగ్రెసు జస్టిసుపక్షములు రెండును ఏకీభవించిన మాయుగుగారి స్థానము భాగీయగును. భారతీయులు విభేదములుగలిగియుండుటవలన ఆంగ్లేయులు వారినిజయింపజాలి పరిపాలింపజాలియున్నారు. అధికపక్షమును ఏవిధమునైన జస్టిసువారిని తిరిగి తమవైపు మరల్చుకొనవచ్చునని ఆశించుచున్నాడు. కాని అది పేరాళగాగలదు.

అధికారవర్గ మిరాష్ట్రముందును, దేశమందలి తదితర రాష్ట్రములలోను సాంఘికాభిమాన పక్షముల నాధారముజేసి కొని పాలింపగలిగెదమని లెలచుచున్నారు. గతకొలదిమాసములందు జస్టిసుపక్షముయొక్క చరిత్ర ఈ ఆశను భగ్నమొనరించినది. సాంఘికాభిమానపక్షము అధికారాశ్రయములకు మాత్రము జనించును. ఆ మాత్రమును వదలినవెంటనే ప్రభుత్వమును పీడి ప్రజలతో జేరగలను. కావున ఏప్రభుత్వమైనను రాజకీయపక్షమునైననే కాశ్వేతముగ నాధారపడగలదు. మాయుగుగారు స్వరాజ్యవాదుల అధికారకాంక్షనుగూర్చి ప్రసంగించిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రులవత్తులను నిరాకరించుటయే వారి నాదనయొక్క అసత్యమును బయల్పరచగలదు. స్వరాజ్యవాదులు ద్వంద్వపరిపాలనా విధానమును నిర్వహించుటకు ప్రయత్నించియుండలేదు గావున వారివిషయమై అప్రీతాయమునో సంగుటకు తగిన సామర్థ్యము లేరనుటకంటె విపరీతముండబోదు. దేశమును దుష్ప్రభుత్వమున మోర్చి, దేశాభివృద్ధి సరికట్టి ఆధోగతి పాలుజేయుటకు ప్రభుత్వసభ్యులను ప్రోత్సహించుటకు ద్వంద్వ పరిపాలన మంత్రుల కధికారములను ప్రసాదించియున్నది. 6 సం॥లు నిరాకరణోద్యమముపై తీవ్రముగ దండయాత్ర గానింపబడినవిషయ మింతలో మరుపునకు రాజాలదు.

ఈతీర్మాన మామోదింపబడిన దేశమునందు కల్లోలము గలుగునని వాదించిరి. దేశమునందెట్టికల్లోలముగాని జరుగకుండునట్లు భారతప్రభుత్వవత్తులు తగిన రీతి నిర్విఘటనబడియున్నది జరిగెడి కల్లోలమంతయు మంత్రుల వేతనములు నిలిచిపోవుటయే.

రెండేమార్గములు

నిరంకుశపరిపాలనకు, ప్రజాపరిపాలనకు మధ్య వేరొక మార్గములేదు. ఆంగ్లేయులైనను ఈదేశము పరిపాలించవలెను. లేదా భారతీయులైనను పరిపాలించవలెను. ఈ ప్రభుత్వముపై దేశములో అలక్ష్యభావము వ్యాపింపజేయుచున్నామని గా|| అధికపక్షము పల్కిరి. ఈ వాదనయందు కొంత పటుత్వముగలదు. పరాధీనమందుండు ఏ దేశమైనను బలముగల అధికారవర్గముతో పోరాడవలసి వచ్చినపుడు ప్రజలలో ప్రభుత్వముపై గల అసంతృప్తిని హెచ్చుజేయుటకంటె వేరొకమార్గము లేదు. ప్రజలు స్వరాజ్యముపట్ల ప్రభుభక్తిని గలిగియుండవలెనుగాని పరరాజుల కట్టిప్రభుభక్తిగలిగియుండవలెనని నే గోరుటలేదు.

పానుగల రాజాగారు మంత్రులయొండి మట్టిమెను కమిటియగుట సాత్య మొనంగు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధాన మెట్లు అనాచరణీయమో తెల్పియుండిరి. తృతీయామాత్యులు త్రివిధ విహిస్తానమునుగూర్చి నిరసనభావముతో మాట్లాడినందులకు నిందించుచున్నాను. దేశభక్తియనునది అణుమాత్రమైనను గల నారట్లు గానించుకొనరు. త్రివిధవిహిస్తానము నాచరించుటకత్తిలము గావున నానినిగూర్చి అట్లు ప్రసంగించుట గౌరవప్రసము గాజాలదు. కాంగ్రెసువార మను మేము ఈకాసనసభకు సహకార మొనర్చుటకై అరుదెంచితిమని వారు పల్కిరి. నిజము. ఇదియే మే మొనర్చు సహకారవిధానము. (నవ్వు)

ఈ సహకార మనుభవించనిందు. వికమత్వము కావలయునని వారు పల్కియుండిరి. వికమత్వము నభిలషించు వారైనచో మాతో ఏకీభవింపరాదా? ప్రజలను సక్రమముగ నడపుదని కోరిరి. జైను ప్రజల నందరను కాంగ్రెసులో జేరుటకు బోధించి సత్పథమున నడుపుడుగాని అధికార పదవులందు గూర్చుండ గోరి కాదు. ద్వంద్వప్రభుత్వము స్వరాజ్యమునకు దేశమును సంసిద్ధముజేయుననుట మృషావాదమైనది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము ఊసరజేత్రము. మంత్రులపరిపాలనావిధానమునుగూర్చి ప్రజాప్రతినిధిసభ్యులలో అధికసంఖ్యాకులు వారిపక్షమునలేనిచో వారికుండెడి అల్పబాధ్యతయైనను నశించును. కొమ్మివిధముల సీమంతివర్గము వెనుకటి మంత్రులవర్గముకంటె ఉత్తమమైనదని నేను నిర్ణయముగ జెప్పగలను. రాటులను పాతకాలలందు ప్రవేశపెట్ట నిచ్చిరి. గాంధీమహాత్ముని పటమును కార్యరేఖనునందు నిర్విఘటన ననుమతించిరి. నిషేధప్రచారమునకు ప్రతిహతులు టు త్తరువును రద్దుజేసిరి. నామిత్రులను లవిషయమై నామిత్రులనులగావించు విధాన ముండవలెనవరకు అధికారమందున్న ఏ మంత్రులమైనను అనుమానములకు తావొసగక తప్పదు. కావున నామిత్రులను విధాన మెంత త్వరలో అంతరించిన అంతమంచిది. వెనుకటి మంత్రులవర్గముకంటె ఉత్తమమైనదనియు, జాతీయోద్దేశములు గలవారనియు రుజువుజేయుటకు వారి పదవులను వదలుటయే నిదర్శనము. ఈతీర్మాన మామోదింపబడిన ఎట్టి కల్లోలము జరుగదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలతో సహభావమునకు రాగలగుదురు” అని పల్కిరి. (హర్షధ్వనులు)

పిన్కూరు 4-45 గంటలకు గా|| ముద్దుబాంక్సుగారు తీర్మానము వోటుకుబెట్టువలెనని ఉపపాదించిరి ఉపపాదన వోటుకుబెట్టుబడి ఓడిపోయినట్లు అధ్యక్షునిచే ప్రకటింపబడెను.

సభ్యులు పోలకోరగ, 67 ప్రతిపాలురు 56 అనుకూలు రతో ఓడిపోయినని అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

వోటింగు వివరములు

అనుకూలురు - 56

కాంగ్రెసుపక్షమువారు

- 1 స్వామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు
- 2 యస్. పద్మమూర్తిగారు
- 3 సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు
- 4 టి. ఆదినారాయణకెట్టిగారు
- 5 పి. ఆంజనేయులుగారు
- 6 కె. కోటిరెడ్డిగారు
- 7 యస్. ముత్తయ్యమొదలిగారు
- 8 పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు
- 9 పి. శివరావుగారు
- 10 సి. యస్. గోవిందరాజుమొదలిగారు
- 11 హరిసర్వోత్తమరావుగారు
- 12 యస్. ముత్తరంగమొదలిగారు
- 13 అబ్దులు హమీదుఖానుగారు
- 14 కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు
- 15 దండు నారాయణరాజుగారు
- 16 మోతే నారాయణరావుగారు
- 17 బి యస్. వల్లయ్యగారు
- 18 ఉప్పి సాహెబుగారు
- 19 సి. ముదవనం పిళ్ళైగారు
- 20 జె. ఎ. ఘనానగారు
- 21 ఓలిరెడ్డిగారు
- 22 ఎ. పరశురామరావుగారు
- 23 చామలి రామసోమయాజులుగారు
- 24 జమ్మిరఅహమదుగారు
- 25 పి. భక్తవత్సలు నాయుడుగారు
- 26 బి. విశ్వనాథదాసుగారు
- 27 అయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారు
- 28 ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు
- 29 సయ్యదు ఇబ్రహీంగారు
- 30 శివసుబ్రహ్మయ్యగారు
- 31 వరదా కామేశ్వరరావు నాయుడుగారు
- 32 యస్. కె. తులసీరాంగారు
- 33 కరంతుగారు
- 34 మాధవను నాయుడుగారు
- 35 సి. వెంకటరంగం నాయుడుగారు
- 36 ఓక్కని వెంకటరత్నంగారు
- 37 సి. గోపాలమీనసగారు
- 38 మాణిక్యశేఖ నాయుడుగారు

జస్టిసుపక్షమువారు

- 39 పానుగల రాజాగారు
- 40 సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు
- 41 యం. కృష్ణనునాయుడుగారు
- 42 అబ్దులు రహీమగారు
- 43 పి. టి. రాజుగారు
- 44 చిదంబరనాథ మొదలిగారు
- 45 పి. సి. యస్. ఎతిరాజులు నాయుడుగారు
- 46 యస్. కుమారస్వామి రెడ్డిగారు
- 47 టి. యం. మాయుడుగారు
- 48 బి. మునుస్వామినాయుడుగారు.
- 49 ఎ. యం. మరుగుప్ప కెట్టిగారు.
50. కె. శరభారెడ్డిగారు.
- 51 కె. సీతారామరెడ్డిగారు.
- 52 మీర్జాపురం జమీందారుగారు.
- 53 భానోజిరావుగారు.
- 54 బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు
- 55 సి. రత్నసభాపతి మొదలిగారు.
- 56 వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు.

ప్రతికూలురు 67

ఎక్సిక్యూటివు కాన్సిలుసభ్యులు

- 1 గా|| మార్గరి బాంక్సుగారు.
- 2 గా|| మహమ్మదు ఉస్మానుగారు.
- 3 టి. యం. మాయుడుగారు.
- 4 ఎ. వై. జి. కాంటెలుగారు.
- 5 గా. డాక్టరు పి. సుబ్బారాయుడుగారు
- 6 గా ఎ. రంగనాథం మొదలిగారు
- 7 గా ఆర్. యస్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారు
- అధికారసభ్యులు
- 8 టి. ఆర్. వెంకటరామ శాస్త్రిగారు
- 9 పి. బి. ఇవాన్సుగారు
- 10 జె. యస్. హేలుగారు
- 11 జి. బోగుగారు
- 12 బి. పి. రావుగారు
- 13 డబ్ల్యు. హెచ్. స్టేటరుగారు
- 14 సి. బి. కాటర్లేగారు
- అంగ్లేయసభ్యులు
- 15 జి. డబ్ల్యు. చేంబర్సుగారు
- 16 సి. ఆర్. కాంగ్రేవుగారు
- 17 హెన్రీ. పి. హియర్సుగారు.
- 18 జె. యం. స్పిత్తుగారు
- 19 సి. ఇ ఉడ్గారు
- 20 జె. ఎ. డేవిసుగారు (ఆంగ్లో-హిందవుల ప్రతినిధి)
- నామినేటెడు సభ్యులు
- 21 డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి అమ్మగారు
- 22 జ్ఞానవరంగుగారు
- 23 భోక్కుగారు
- 24 భీమయ్యగారు
- 25 యం. హంపయ్యగారు
- 26 నాగన్న గొడుగుగారు
- 27 మేజరు నంజప్పగారు
- 28 నారాయణసంబూద్రి పాడుగారు
- 29 రామనాథ గోనకగారు
- 30 శివరాజుగారు
- 31 గంగాధరశివగారు
- 32 గురుస్వామిగారు
- 33 కుందరపాండ్యనాడుగారు
- 34 సుబ్రహ్మణ్యమూపనగారు
- 35 రాంజీరావుగారు
- 36 వెంకయ్యగారు
- 37 కె. కృష్ణుగారు
- 38 మునుస్వామిపిళ్ళైగారు
- 39 దొరేరాజుగారు
- 40 ప్రేమయ్యగారు
- 41 స్వామి సహజానందగారు
- 42 ఆర్. శ్రీనివాసగురు
- 43 జయపురు రాజుగారు
- ఎన్నుకోబడిన సభ్యులు
- 44 యం. రామస్వామియ్యగారు
- 45 శామూరు జమీందారుగారు
- 46 వాహాబు సాహెబుగారు
- 47 అబ్బాసు ఆలిగారు
- 48 సి. డి. అప్పారెడ్డిగారు
- 49 అగిగొండరుగారు
- 50 ఎ. బి. కెట్టిగారు

51 వి. సి. బానుగారు	
52 కె. ముప్పిలునాయుడుగారు	
53 బాగల్ మూడి శుభస్వామిచౌదరిగారు	
54 ఎ. యల్. ఎ. ఆర్. నారాయణ శెట్టిగారు	
55 టి. యర్. నారాయణస్వామి పిళ్ళెగారు	
56 సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు	
57 టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు	
58 సి. సుబ్రహ్మణ్యం పిళ్ళెగారు	
59 వేణు ఉడయగౌడరు	
60 వెంకట్రామయ్యగారు	
61 అబ్దులు హై గారు	
62 యస్. అర్జునస్వామి ఉడయగారు.	
63 గొల్లపల్లి జమీందారుగారు	
64 కల్లికోట జమీందారుగారు	
65 నేతూరత్నం అయ్యంగారు	
66 రామచంద్ర పడయాచిగారు	
67 డాక్టరు టేజుయ దీనుసా హేబుగారు	
మొత్తము శాసనసభ్యుల సంఖ్య 132	
వీరిలో ఎన్నుకోబడిన సభ్యుల సంఖ్య 98. వీరిలో 8 మంది సభకు రాలేదు. వారి పేర్లు ఈదిగువ ప్రకటించబడినవి.	
1 యస్. ఎల్లప్ప శెట్టిగారు (నేలంజిల్లా)	
2 సి. నారాయణరెడ్డి (ఆనంతపురం)	
3 కె. కృష్ణస్వామి నాయకరు (చెంగల్పట్టు)	
4 రామనాథరాజు (జమీందారు)	
5 డేనియలు థామసు (రామనాథుకల్లా (కై) సభ)	
6 ఖాదరు మొహిదీనుసా హేబు	
7 మహమ్మదు మీరు కాతరుగారు	
8 మహమ్మదు మమాండుగారు,	
ఈ 8 మంది అభ్యర్థులు సి. వి యస్. నరసింహారాజు గారు పోనుమిగిలినవారందరు నిన్నటిదినము సమ్యక్తుల నొసగిరి.	
నామినేటెడ్ సభ్యులందరు వచ్చియుండిరి.	
విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 88 మంది కాంగ్రెసు పక్షమువారు, 18 మంది జస్టిసు పక్షమువారు సమ్యక్తుల నొసగిరి. ఇంక ప్రతిపక్షముగ సమ్యక్తుల నొసగిన వారిని ఈక్రింది విధముగ విభజింపవచ్చును.	
ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిలు సభ్యులు	4
మంత్రులు	8
నామినేటెడ్ అధికారసభ్యులు	7
ఆంగ్లేయసభ్యులు	6
నామినేటెడ్ అసభికార సభ్యులు	28
ఎన్నుకోబడిన సభ్యులు	24
	67

మంత్రులు రాజీనామ ఇచ్చెదరా?

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారి క్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నారు:—

89 మంది ఎన్నుకోబడిన సభ్యులలో 56 మంది విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్యక్తులనొసగిరి. కాంగ్రెసు శక్తియుమును కొనసాగించి దేశగౌరవమును కాపాడుటకై పాటుపడిన కాంగ్రెసు జస్టిసుపక్షములకు ప్రజలు కృతజ్ఞత తెలుపవలసియున్నది. తమంతటతామే రాజీనామ ఇచ్చుట మంత్రులధర్మము. కాంగ్రెసు అధిమానులమని చెప్పుకొనుచు నామినేటెడ్ సభ్యులు అధికారసభ్యులతో ప్రజాయిత్రాఖిలమ పరిపాలించునంతటి నైశ్యమనకు మంత్రులు పాల్పడరాదను. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రులపదవులను నిరాకరించినపిమ్మట ప్రజాప్రతినిధులలో అధికసంఖ్యాకుల బలములేక వీరు మంత్రుల వర్గము కేంద్రములయే తప్పిదము. ఎన్నుకోబడిన సభ్యులలో అధికసంఖ్యాకులు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ప్రకటించిన పిమ్మటకూడ వీరు ఉద్యోగములను దుండుట ద్వంద్వ విధానపు ముఖ్యనిర్దాంతమునకే విరుద్ధముగ నుండును.

మంత్రులు రాజీనామా ఇచ్చెదరా!

మంత్రులు రాజీనామా ఇవ్వకున్న ఆపోజిషనువర్గమువారికి మిచ్చేయవలెను? జస్టిసు కాంగ్రెసు పక్షములవారు మంత్రులవర్గమును అన్ని సమయములందును ప్రతిఘటించుచుండవలెను. త్వరలో మంత్రులు తమతప్పిదమును గ్రహించెదరని నమ్ముచున్నాను. ప్రజలకు స్వభావసిద్ధమగులోపములను ఆధారముగైకొని తమబలమును వృద్ధిచేసి కొనుట కై మంత్రులు చేయుచున్న పనులు ఇప్పటికే శిథిలమైయున్న ద్వంద్వ విధాననిర్మాణమును సంపూర్ణముగ భగ్నమొనర్చుచున్నవి. అత్యల్పకాలములోనే మనఉద్దేశము నెరవేరగలదు. ఆపోజిషను వర్గమునందున్న కాంగ్రెసు జస్టిసుపక్షములు తమపట్టుదలను విడనాడక ఈబూటకపు మంత్రులవర్గము అధికారమునందుండట దుర్భరమగునట్లు చేయవలయును. వీరు పట్టుదలవిడచున్న తప్పక మాట్టి నెలలోపుగ మంత్రులకు పదభ్రష్టుత్వము కలుగును.

మంత్రులు రాజీనామ ఇవ్వరు

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముపై వోటింగు ఫలితము ప్రకటించబడినపిమ్మట ఆపోజిషియేటెడ్ ప్రతినిధి గౌ|| డాక్టరు శుబ్బారాయణుగారిని సందర్శింప వారిట్లుచెప్పిరి:—

“వోటింగు ఫలితములు తృప్తికరముగనున్నది ప్రజల విశ్వాసము పొంద మేము పాటుపడెదము” (ఆ. ప్రె.)

ప్రస్తుత మంత్రులవర్గమునందు విశ్వాసమును వెలిబరచుట

వీరాలలో సభ

1927 సంవత్సరం ఆగష్టు 1 తేదీ సాయంత్రం 7 ఘంటలకు వీరాలలో శ్రీ శుబ్బారాయణశర్మ దినువిల్లులో వీరాల పేరాల పురజనులు శ్రీయుత నూనె పానకాలుశ్రేష్ఠిగారి యధ్యక్షత్వక్రింద చేరిన సభలో యీ క్రిందితీర్మానములు యేకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినవి.

(1) మన మద్రాసురాజధాని పరిపాలనయందు జస్టిసు మంత్రులవర్గమును తొలిగించి మంత్రులవర్గాధ్యక్షతనుహించి ప్రజానుకూలముగా పరిపాలన చేయుచున్న స్వతంత్రపక్ష ప్రముఖులగు డాక్టరు శుబ్బారాయణ్ మంత్రులవర్గమునందు యీసభవారు తమసంపూర్ణ విశ్వాసమును వెల్లడించు చున్నారు.

(2) ప్రజాసమ్మతమైన డాక్టరు శుబ్బారాయణ్ మంత్రులవర్గమును అంతమొందించి తా మాపదవుల తిరిగి యాక్రమింపదలచి గత బడ్జెటు సమావేశమున పానుగల్గుపక్షమువారు చెప్పిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునందును, మంత్రులవర్గము వారి వేతనములు ప్యానుజేయుటయందును, మదరాసు శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు అవలంబించిన విధానము ప్రజాసమ్మతమైనదనియు, సమయానుకూలమైనదనియు యీసభవారు తీర్మానించుచూ అట్టివిధాన మవలంబించిన స్వరాజ్యపక్షసభ్యులను యీ సభవారు ఆభినందించు చున్నారు.

(3) రాబోవు శాసనసభలో ప్రస్తుత మంత్రులవర్గమువారి యెడల తేనెంచిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము మన రాష్ట్ర పరిస్థితులకు ప్రతికూలమైనదనియు అట్టి తీర్మానమును విరమించుట యత్యవసరమనియు శాసన సభాసభ్యులకు యీ సభవారు విన్నవించు చున్నారు.

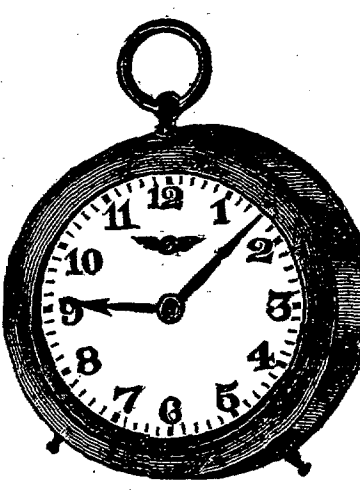
(బకవిలేఖరి)

గుంటూరు

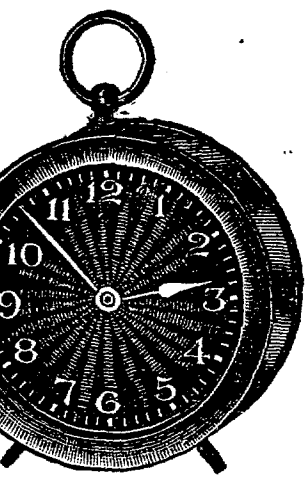
ప్రభువనామసం|| శ్రావణ బలి 80 శుక్రవారం (26-8-27)

తారీఖున వైశ్యగరుకుల్లో శ్రీమద్వీరప్పగారి కొత్తసము జరుగబడునుగాన వైశ్యుల్లెరు రా ప్రార్థించుచున్నారము.

తూటిక దేవయ్య

నెం 1/బీ. క్యాంజిల్
ట్రైమ్ పీసు.
రంగుల డయలు గలది.
అమ్మకపు ధర రు 2-4-0

నెం 1/బీ. క్యాంజిల్
ట్రైమ్ పీసు.
రంగుల డయలు గలది.
అమ్మకపు ధర రు 2-4-0

అడిసన్స్
అమ్మకపు
బేరములు.

నెం 1/బీ. క్యాంజిల్
ట్రైమ్ పీసు,
సాధారణ డయల్ గలిగి
2కిలో ఫినిష్ గలది
అమ్మకపు ధర రు 2-4-0

మా నిత్యప్రకటనను పరిశీలింపుడు.

మదరాసు వార్తలు

మద్రాసు కార్పొరేషను:— లోగడ నాయుడ వేయబడిన కాన్సిలు సభ యీనెల 25 తేదిన శుక్రవారం సాయం కాలం 5-15 గంటలకు జరుగును.

రాకపోకలు:— గౌ|| డా|| యు. రామారావుగారు గౌ|| జి. ఏ. నటేశుగారు, కే. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు గతరాత్రి బొంబాయి వెళ్లిరి.

సర్ ఆస్టిను హోజోగారు గతరాత్రి వాత్సేరు వెళ్లిరి.

“స్వగర్వ ప్రకాశిని”:— శ్రావణమాస సంచిక (ప చురింపబడినది. ఇందు స్వరిషయము, అగ్నిధానాహూనము; కర్మ బ్రహ్మసమన్వయము, స్తోత్రతత్వాది, కూశ్యాండగణ హోమములకు సంబంధించిన విషయములు గలవు. ఈపత్రికకు సంవత్సరపు చందా రెండు రూపాయలు. వలయువారు స్వగర్వ ప్రకాశిని, కీలంపాక, మదరాసు అని వ్రాసిన బడయ గలరు.

మద్రాసు హైకోర్టులో

పోగరూరు చిత్రహింస కేసు

(న్యా|| వాలేస్ తిరువేంగుడాచార్యులు గార్ల యెదుట)

ఆనంతపురంజిల్లా గుత్తితాలూకా పోగరూరుకాపురము లు, నారాయణరెడ్డి మొదలయినవారిని ఆనంతపురం సెషన్సు జడ్జిగారు “మన్యురమునుష్యులను, చెట్టునకు వ్రేలాడగట్టి కొట్టింది నందునకును అక్రమముగ బంధింపుటలంజేసినందునకును” వివిధ శిక్షలువిధించిరి. ఆందుపయిన హైకోర్టులో అప్పీలుచేయఁగా, జడ్జిలు నిన్న తీర్పుచెప్పిరి. పలువురుమనుష్యులను పలువిధముల, పలువురు ముద్దాయాలు, పెక్కుదినములు చిత్రహింసలకు లోనుచేసినపుడు ముద్దాయిలందరను ఒక్క కేసులోనే విచారణ నీయుటకూడవనియు అందువలన ముద్దాయిలకు అన్యాయము జరగుననియు జడ్జిలు తీర్మానించి క్రిందికోర్టు తీర్పును రద్దు చేసి, బల్లారిజిల్లాజడ్జిగారిని సదరుకేసులో ప్రత్యేక నేరములు మోపి పునర్విచారణచేయ నాజ్ఞాపించిరి. ఆప్పీలుంట్లపక్షమున సర్ కూర్యా వెంకటరెడ్డి నాయకుగారును హై||కో||వల్|| పి.వి. రంగారావునాయుడు గారును, గవర్న మెంటు తరపున ప|| ప్రొసీక్యూటర్ ఆడమోరగారును వాదించిరి.

విశ్వానరాహిత్యము

శ్రీమద్విశ్వానరాహిత్యము

విశ్వానరాహిత్యము నెఱవేరిన పలువురు తలచి యుండును. కాని ఎల్లరును ఊహించి నట్లు, ప్రజాప్రతినిధులవోట్లలో సభికుము తీర్మాన మనకనుకూలముగ చేకూరెను. 56 మంది తీర్మాన మున కనుకూలముగను, 67 గురు ప్రతికూలముగను వోటుజేసిరి. అనుకూలముగ వోటుచేసిన 56 గు రును ప్రజలచే నెన్నికొనబడిన సభ్యులే. వీరిలో 38 మంది కాంగ్రెసు పక్షమువారు. పదునెనిమిది మంది జస్టిసుపక్షమువారు. ఇక ప్రతికూలముగ వోటిచ్చిన 67 గురిలో ముప్పదిమందియే ఎన్ను కొనబడిన సభ్యులు. మిగిలినవారిలో నల్లరు కార్య నిర్వాహక సభ్యులును, మువ్వప మంత్రులును, ఏడుగురు నామినేటుడు ఉద్యోగులును, 23 గురు నామినేటుడు సభ్యులును, గలరు. ముప్పదిమంది ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులలో 5 గురు యూరపియను సభ్యులును, 1 ఆంగ్లో హైందవ సభ్యుడును గలరు. ఈ యారుగురు సభ్యులును ఎట్టి పరిస్థితులలో నయినను ప్రజాభిప్రాయమును బలపరచ రనుట తథ్యమే. వీరు పోగ 24 గురు మాత్రమే ఎన్ను కొనబడిన ప్రతినిధులు మిగులుదురు. 24 గు రెక్కడ, 56 గు రెక్కడ ? మంత్రులు తమ బాధ్యతను గ్రహించుచో, అధికసంఖ్యాకు లగు ప్రజాప్రతి నిధుల యభిప్రాయము ననుసరించి రాజీనామా నిచ్చుటయే, అవశ్యకర్తవ్యము. 24 గురిలో నయి నను, జస్టిసు కాంగ్రెసుపక్షములలోనుండి తిరిగి పోయినవారిని ఓసివైచిన, కేవల స్వతంత్రపక్షము వారిసంఖ్య అల్పము.

స్వపక్షబలముగాని, ప్రజాప్రతినిధులతోఁబాటు గాని లేనిసమయమున, మంత్రుల పరిపాలనము జరుగుటకు వీలయినను, దానియందు బాధ్యతయను నది ఏమూలవైనను ఉండునా? అభివృద్ధిశాఖామం త్రుగారు కడచినఫిబ్రవరినెలలో రాజమహేంద్రవర మున ముచ్చటించుచు, మంత్రపక్షమువారు ఏఁగురు వదిమిందియో గలసి ప్రభుత్వసహాయముతో పరిపా లనము కొనసాగించుటకు సాధ్యమగుననియు, కాని తా మట్టిపరిపాలనమును కొనసాగింప బోమనియు తమ నక్కరలేదనుచో "జయసీతారామ్" అనిచెప్పి లేచిపోయెదమనియు, గంభీరోన్యాసమును గావి చిరి. ఇకముందు ప్రభుత్వసహాయముతో వీరు పరి పాలనమును, నిర్వహింపగలరుగాని, ప్రజాప్రతినిధుల యంగీకారముతోగాదు. అట్టితరి వీరుతమమాటనెం తవరకు నిలుపుకొందురో చూడవలయును. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధికి జెప్పినసంగతి జూచిన, వారు రాజీనామా, నీయరని, గ్రహింపవచ్చును. తీర్మానఫలితముగాంచి వారు

సంతృప్తిజెందిరి. నిన్నటిదినమే మరికొందరు నామి నేటుడుసభ్యులును, యూరపియనుసభ్యులును, క్రొత్త గ జేరి. విశ్వానరాహిత్యతీర్మానము పెక్కికలు దృష్టితోజూచిన నోడిపోయినను ప్రజాప్రతినిధులలో పలువురు తీర్మానము నంగీకరించుటచే గెలిచెననియు శాసనసభకు మంత్రులపట్ల విశ్వాసము లేదనియు, స్పష్టమగుచున్నది.

తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, కాంగ్రెసు పక్షనాయకు లగు స్వామి వేంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారు గావించిన యుపన్యాసము, మిక్కిలి గంభీరముగ నున్న దనుటకు సందియము లేదు. వ్యక్తిదూషణ ఏ మాత్రము లేక, కేవలము పరిపాలనావిధానమునే నిరసించుచు, వేంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారు తాముచేసిన హేతువాదమును ఉన్నతపీఠము సభిష్ఠింపజేసెను. యూరపియను ప్రతినిధు లగు వుడ్డుగారు గూడ వేం కటాచలంశ్రేష్ఠిగారి ప్రసంగవైఖరిని మెచ్చుకొనిరి. వేంకటాచలంగారు సూచించిన నటుల, ప్రభుత్వ దృక్పథమింతవర కేమాత్రము మార్పు జెందలేదు. పరిపాలనపుఖర్చు రానురాను అధికమగుచున్నది. శాసనసభాభిప్రాయము సతతము నిరసించబడు చున్నది. మంత్రులు ఆర్థికసభ్యుని చేతులలో కీలు బొమ్మ లగుచున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిర్వహించినవా రందరును, అయ్యది ఆ చ రణ యోగ్యముగాదని వెల్లడి జేసియుండిరి. స్వతంత్ర మంత్రు లీ విషయమై చెప్పినక్రొత్తవాద మేమియు లేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రపక్షపుల సభి ష్ఠించినను, తమస్థితిలోనే యుండెడివారనియు, తా మును వారిపై నిట్టి విమర్శనములనే దొర్లించవచ్చు ననియు, ప్రధానమంత్రిగా రెత్తిపోడిచిరి. అందువల ననే, మంత్రపక్షపుల నంగీకరించి ప్రయోజనము లేదని, కాంగ్రెసు మహాసభ తీర్మానించెను.

ఇప్పటి ప్రశ్న కేవలము వ్యక్తులకు సంబంధిం చినది గాదు. ఎట్టి దేశభక్తులును, మేధావులును ద్వంద్వవిధానమును నిర్వహించినను, ఫలిత మొక్క టిగనే యుండును. స్వరాజ్య గమ్యస్థానమునకు దేశమును గొంపోవుట కిది సాధనము గానేరదు. ప్రజాప్రతినిధులలో సభికసంఖ్యాకులు మంత్రపక్షము నకు ప్రతికూలముగ నున్నటుల, తీర్మానఫలితము చెలుపు నని, వేంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారు ముందే చాటిరి. తుద కలులనే జరిగెను. మంత్రులు లేకపోయినను, పరిపాలనము జరుగక పోదు. కాని, ద్వంద్వవిధాన ప్రదర్శనము మాత్ర ముం డదు. అంతియే భేదము. అందుచే, అరాజకము సంభవించునను భయమున కెట్టి యాధారములేదు. జస్టిసుమంత్రులు ద్వంద్వపరిపాలనము ఆదర్శప్రాయ మగు పరిస్థితులలో మాత్రమే కొనసాగునని చెప్పిరి. వీరు సూచించిన పరిస్థితు లెన్నటికిని చేకూరనేరవు. మంత్రులపక్షమునకు అత్యధిక సంఖ్యాబల ముండ వలయు ననియు, ఇయ్యది ప్రతికూల పక్ష మునే గాక రిజర్వుడుపక్షమును గూడ ప్రతిఘటింప గల శక్తి గలదిగ నుండవలయు ననియు, రిజర్వుడు శాఖకును ట్రాన్సుఫర్డుశాఖకును సంపూర్ణసహకార ముండవలయుననియు, మంత్రులను ఓడించినపిమ్మట వారి స్థానము నాక్రమింపగల ప్రతికూలపక్ష ముండ వలయు ననియు, సర్ పాత్రోగారు నుడిచిరి. ఇట్టి పక్షతులు గుదురుచో, అయ్యది ద్వంద్వప్రభుత్వమే గానేరదు. కావున రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమువలన

గాని, ప్రజలకు కొంతవర కయినను బాధ్యత వహించుపరిపాలనము లభింపదు. ఎత్తైజమంత్రు లగు గా. ఆరోగ్యస్వామి మొ దలిగారు తమస్థానమును సమర్పించుకొనుటకును, కాంగ్రెసు పక్షమువారిని అధిక్షేపించుటకును చాల తంటాలుపడిరిగాని, వీరివాదము మిగుల పేలవముగ నుండెను. సహకారమునకును, దౌర్జన్యమునకును, మధ్యమార్గ మొకటి కలదని వీ రంగీకరింపరు. దౌర్జన్యరహితసాధనలచే స్వరాజ్యము లభింపనను నమ్మకము వీరికిలేదు. ప్రపంచ చరిత్రలో అహింసా మార్గమువలన స్వాతంత్ర్యము లభించిన నిదర్శనము లేదని, వీరివాదము. అటులగుచో నేపరాధీన దేశమం దయినను, కేవలసహకారమువలన స్వాతంత్ర్యము లభించిన నిదర్శనము గలదా? హిందూ దేశమువంటి ప్రాచీననాగరికముగల మరియొక పెద్దదేశ మేదియు సహాధీనముగలేదు. అట్టిస్థితిలో వీరు దౌర్జన్యరహిత మగు అసహాయోద్యమమును నిరసించుటకు కారణము గానరాదు. అసహాయోద్యమము జయము గాంచనిచో ఎత్తైజమంత్రులతోలు ప్రమాణులతోఁబాటు లేకుండుటయే ముఖ్యకారణము. అయినను అసహాయ దృక్పథము దేశమునందు తొలగిపోలేదు. అనుకూలపరిస్థితు లుదయించినపుడు మరియొకమా రిట్టి యుద్యమము బదులుదేరక మానదు. అసహాయవాదులు నిర్మాణకార్యక్రమముపట్ల తగినశ్రద్ధ వహింపకుండుటచేతనే, స్థిర మగుఫలము గలుగక పోయెను. వెనుకటిలో పములనుగ్రహించి యిక్కుముం దైనను దేశభక్తులు నిర్మాణకార్యక్రమాభివృద్ధికై యావచ్చుక్కిని వినియోగించుట శ్రేయస్కరము. ఎట్టి రాజ్యాంగమయినను ఆర్థిక సభ్యుడు లేనిది జరుగదని, ఎత్తైజ మంత్రుగారు తేటపరచిరి. నిజమే. కాని స్వపరిపాలనము ననుభవించు దేశ ములలో ఆర్థికసభ్యుడుగూడ ప్రజాప్రతినిధి సభలకు బాధ్యత వహింపవలయును. కో శాధి కారము లేనిది, బాధ్యత ఏర్పడజాలదు. స్వామి వేంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారు సూచించినటులు, ఆర్థిక సభ్యుడు అత్యగారిస్థానమునం దుండును. వీరిక్రిందమంత్రులు కోరంటికము జేయవలయును. ఇతర శాఖలను తమకు వశపరు పుడని కోరకముందు ప్రజలు తమ సమర్థతను జూపవలయునని, ఎత్తైజ మంత్రుగారు హెచ్చరించిరి. ఎవరికి జూపవలయునో, ఎటులు జూపవలయునో తెలియదు. బాధ్యత లేని స్థితిలో బాధ్యత జూపుట యసంభవము. సత్యమూర్తి గారు సూచించినటుల, పరిపాలనమును జరుపువా రందరును ఉక్కుచట్టమువారే. మంత్రులు వచ్చుచుందురు, పోవుచుందురు, ఉక్కుచట్టపు స్వభావము మాత్రము మారబోదు. స్వపరిపాలనమునకును, అధికారవర్గ పరిపాలనమునకును మధ్య మార్గము గల్పించుట అసంభవమగు కార్యము. విశ్వానరాహిత్య తీర్మాన ఫలముగ, మంత్రులు రాజీనామా నీయక పోయినను, ప్రజాప్రతినిధులలో సత్యధికసంఖ్యాకులకు ద్వంద్వపరిపాలనముతో నిమిత్తము లేదని తెల్లమయ్యెను. స్వపరిపాలనము దప్ప తక్కుంగల వరములతో బనిలేదని, శాసన సభ్యులు చూపగల్గిరి. ఇంతమాత్రముతో ప్రయోజనములేదు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై, వీ రందరును కలసి పనిచేయుట యవసరము. విశ్వానరాహిత్య

తీర్మానము గెలిచినను, మంత్రులు రాజీనామ నిచ్చినను, అంతటితో ప్రజాప్రతినిధుల విధ్యుక్తము ముగిసెడిది గాదు. ఇవి యన్నియు, కేవల ప్రదర్శనములు. ప్రజాభిప్రాయమును గట్టిగ తెలుపుట కివి సాధనములుగ మాత్రము పయోగించును. చేయవలసిన పని యంతయు శాసనసభలకు వెలువలసే గలదు. ప్రజల నిర్మాణసామర్థ్యమును పెంపుజేసినగాని, స్వరాజ్యము చేరువకు రానేరదు. ప్రజాభిప్రాయమును పాలకులు గుర్తించునెడల, వారి కోర్కెలను నెరవేర్చుటలో ఆలసింపజాలరు. కాలయాపన జరుగుకొలదిని, ప్రజలకు నిరాశ జడంచును. సమయము దప్పినపిమ్మట అనుకూలసంస్కరణముల నొనగినను, ప్రజలు స్వంతృప్తి జెందజాలరు. కాని, ప్రజాభిప్రాయ మంత్రులు తమ బాధ్యతలను గ్రహించినటుల గనుపింపదు. వీరు దూరదృష్టి నేమాత్రము జూపలేదు. అయినను పరులపై నాధారపడక, భారతీయు లేనాడు తమపై తా మాధారపడుదురో, ఆనాడే స్వరాజ్యము దేళమున తొండవమాడును. అట్టి శుభస్థితి త్వరలో నరుదొంచునటుల, పరమేశ్వరుడనుగ్రహించు గాక!

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము : కాన్వేక్షను ప్రసంగము

నేటిదినము గూడిన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ కాన్వేక్షను సభలో రాముని మీననుగారిచ్చిన ముపన్యాస సంగ్రహమును ప్థలాంతరమున ప్రచురించితిమి. రాముని మీననుగారు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో నుపాధ్యాయులు. వీరిప్రసంగము ఉపాధ్యాయానుభవమునే తెలుపుచున్నది. వీరి యభిప్రాయములు కడు సంకుచితములు. ఇంగ్లీషుభాషావ్యాపారము వీరిని పూర్తిగా నావహించినది. ఇంగ్లీషుభాష హిందూదేశమున సామాన్యభాషయగునుగాని మరియొకదేశీయభాష గాజాలదని రాముని మీననుగారి యభిప్రాయము. ఇయ్యదినటిగాదని భారతీయనాయకులు పలువురిదివరకే చెప్పిరి. హిందీభాష తప్ప వేరొకభాష సామాన్యభాష యగుట కవకాశము లేదు. ఆంగ్లవాఙ్మయము లేకబోయిన హిందూదేశాభివృద్ధి సాధ్యపడదని రామునిమీననుగారి నమ్మకము. కాని ఇంగ్లీషు వాఙ్మయమును పరిపని ఇతరదేశము లభివృద్ధి జెందుటలేదని మీననుగారియ నమ్మకము. ఇంగ్లీషువాఙ్మయము వ్యాపించిన పిమ్మటకన్న అంతకుపూర్వమే హైందవవాఙ్మయము ఉత్కృష్టదశ గాంచును. విద్యార్థులకు ఇంగ్లీషుభాషలో శిక్షణగలపుటకు ఎన్నియోసంవత్సరములు గడచుచున్నవి. వీని నితరవిధముల నుపయోగించిన ఎంతయో లాభకరముగ నుండును. ఇప్పటిపట్టభద్రులలో ఇంగ్లీషుభాషా పాండిత్యము తక్కువయగుచున్నదని మీననుగారు విచారపడుచున్నారు. విద్యార్థులను ఆంగ్లేయులను చేయదలచిన దప్ప, ఇంకను హెచ్చుపాండిత్యమొందుకో తెలియదు. ఎంత ప్రయత్నించినను, విద్యార్థు లాంగ్లేయులు గాజాలరు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము ఆంగ్లభాషా సామ్యమునకు అనవసరప్రాముఖ్యము నొసగి, విద్యార్థులను నష్టపెట్టుచున్నది. దీనిని చాలవరకు తగ్గించినగాని ప్రయోజనములేదు. విద్యావిధానమును మార్పుట యవసరము. చెన్నరాజధాని విద్యార్థులలో సృష్టికృతి

గలుగకున్నదని, రాముని మీననుగారు రంగీకరించెదరు. దీనికి కారణము విద్యాధికుల ధన సంపాదనానక్తియే యని, మీననుగారు దలచుచున్నారు. కాని పొట్టయొనను గడువనియెడల విద్యాధికు లేమి చేయగలరు? వెనుకటివలె, విద్యాధికులకు ఉద్యోగములు లభించుట లేదు. ఇట్టిస్థితిలో నిరుద్యోగమును బాపుటకు మార్గముల నరసి, విద్యావిధానము జీవనోపాధికి గూడ నుపయోగించునటుల మార్చవలయును. కేవలము లాభముకొనే విద్యను నేర్పగూడదని మీననుగారు దెలిపిరిగాని, ప్రస్తుత దుర్భరస్థితిలో ఇట్టి వేదాంతము లక్కరకురావు. నిరుద్యోగసమస్యను ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింపవలయునుగాని, విశ్వవిద్యాలయము వారు పరిష్కరింపజాలరని, రాముని మీననుగారు చెప్పిరిగాని, వీరి వాదము నిలువనేరదు. నిరుద్యోగమును తొలగించుట తమధర్మములలో నొకటియని, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారు గ్రహించిరి. అట్టితరీమద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము వారును, ప్రభుత్వమువారును కలసి పాటుబడి, ప్రస్తుత విషమస్థితిని నివారించుట యవసరము. లేనియెడల విద్యాధికులలో తీవ్రమగు నశాంతి ప్రబలుట సహజము. డబ్బులేనివారికి యానివర్పిటీవిద్య యక్కరలేదను భావము, రాముని మీననుగారి ప్రసంగము నందు గనుపించును. కాని ప్రాచీన హైందవ విశ్వవిద్యాలయములు ధనహీనులను బహిష్కరింపలేదు. దరిద్రులలో విద్యపై నానక్తి మెండుగ నుండును. ఇట్టి సిద్ధాంతమును సూచించుటకు మారుగ, సాహిత్యసాంకేతికవిద్యలకు సమన్వయము గుదిర్చి, విద్యవలన ఎల్లరకును ప్రయోజన మేర్పడునటుల జూడవలయును. జాతీయభావముపట్ల వీరు ఏవగింపు జూపుచున్నారు. జాతీయోద్యమమునకు విశాలాశయములులేవనియు, విదేశవిషయములపట్ల ద్వేషము గలదనియు, వీరు నిరసించిరి. కాని, ఇట్టి ప్రతిపాదన నిరాధారము. జాతీయోద్యమము ఇంకను తగినంత స్వదేశాభిమానమును పురికొల్పులేదు. నూతనపట్టభద్రులకు మీననుగారు జాతీయభావముఖితమ బోధించు టెంతయుశోచనీయము. జాతీయోద్యమనాయకు లగు గాంధీ మహాత్మున కేమి, తదితరనాయకుల కేమి, మనవకోటిపై ప్రేమ లేదని చెప్పట కెవరును సాహసించజాలరు. ప్రస్తుత రాజకీయోద్యమమును గూడ వీరు నిరసించిరి. రాముని మీననుగారు భారతీయులయ్య, ఇట్టిప్రసంగము గావించుట కడువిచిత్రము. విదేశీయు లెవరయినను ఇట్టి ప్రసంగము గావించిన నాశ్చర్యపడ వసరముండదు. పట్టభద్రుల కీయుపన్యాసము మిక్కిలి ఆశాభంగము కలిగింపకబోదు.

సివిలుప్రాసీజరు కోడ్డుసవరణచట్టము
ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సివిలుప్రాసీజరు కోడ్డుచట్టమును సవరింపదలచెట్టిరి. ఇరువురు న్యాయాధిపతులు అంగీకరించిన తీర్పుపై అప్పీలుజేయువారు ధరావతును కట్టవలెనని సవరణచట్టము దెలుపుచున్నది. భారతశాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులీచట్టమును నిరసించిరి. కలకత్తా హైకోర్టువారిట్టిచట్టము ఉపద్రవకరమని చెప్పినను టాంకికాన

గారు వారియభిప్రాయమును తిరస్కరించుట విచిత్రమన్నది. ఈచట్టమును సెలెక్టుమిటీ కంఠవలెనని టాంకికాననుగారు దెచ్చిన ప్రతిపాదనమును నిరాకరించి భారతశాసనసభవారు తమధర్మమును నెరవేర్చిరి. ఇట్టిధరావతులపై వ్యాజ్యములు తగ్గుటకు మారుగ ప్రజలు మరింత యధికవ్యయమునకు లోనగుట జరుగును.

అమెరికా యుద్ధనౌకలు
జనీవానమావేశము విఫలమయినను, ఆక్కడ జేరినవారు నౌకలను తగ్గించి ప్రపంచ శాంతికి తోడ్పడుట భావ్యము. అందుకుమారుగ అమెరికా నౌకాదళ కార్యదర్శి యగు విల్సనుగారు, నౌకాదళమును విస్తరింపజేయ గోరుచున్నారు. జనీవానమావేశము జయము గాంచనందున, అమెరికా నౌకాదళము రెండింతలు గావలయునని వీరు తెలిపిరి. నౌకాదళమును విస్తరింపజేయుటకు, జనీవానమావేశ మొక సాకుగ బరిణమించుచున్నది. అంతియగాని, జనీవా నమావేశమున గూడినవారు మనఃస్ఫూర్తిగ శాంతిని వాంఛించి రనుట కాధారము గనుపింపదు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము
మదరాసు శాసనసభవారు గావించిన ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము గూర్చి, మదరాసు ప్రభుత్వము వారు ఎట్టియభిప్రాయము దెలుపకుండ, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు పంపినటుల, నిన్నటిదినము బయల్పడెను. ఇయ్యది వారి బాధ్యతను సూచించదు. శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారామోదించిన నష్టము గలుగునా? శాసనసభాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు గౌరవింపకున్నారనుట కిది యొక నిదర్శనము.

కోయంబుత్తూరు సమ్మేదారుల నాయకుని ఆరెస్టు

వరదరాజులు నాయకుగారి సందేశము
కోయంబుత్తూరు మిల్లు పనివాండ్లు సమ్మేచేసియుండిరి. ఆ సమ్మేదారుల నాయకులగు యస్. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారు పోలీసువారిచే ఆరెస్టుచేయబడిరి. ఈనాడై డాక్టరు వరదరాజులు నాయకుగారికి తెలిపియొదినుసంతివార్తను రామస్వామయ్యంగారికి పంపిరి:—
“స్వామయ్యపూర్వకాభినందనములు. గవర్నమెంటువారు మిత్రప్రతిభను గుర్తించుట ఆపస్యమైనను శుభసూచకము. సహాయ నిరాకరణభోరణిడదు. కోర్టులో మీపక్షపు వాదనకు ఏట్లు చేయవలెను.—వరదరాజులు.

కారికాధ్యక్షుని ఆరెస్టు

కోయంబుత్తూరు మిల్లుపనివాండ్ల సమ్మే
కోయంబుత్తూరు, ఆగస్టు 21:—రాత్రి 10-40 గంటలకు కారికా సమూహ్యత్తుడు ఎస్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు 101 నెక్సు ను ననుసరించి ఆరెస్టు చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, ఆగస్టు 23:—మహాజాతా ఓడ మనుగులు గూర్చి విచారించిన న్యాయాధిపతులు నివేదిక పంపిరి. “కలకత్తాలో బయలుదేరినపుడు ఓడ సరియైన ఆస్థానమునకు చేరుకొనినది. ఏయద్యోగి నిర్లక్ష్యమువలనను యోడ మనుగ లేదు.” (ఆ. ప్రె.)

రంగూను, ఆగస్టు 23:—11 వేల రూపాయల ధనాపహరణము గావించినందులకు యాభాషితుగారిపై కేసు విచారణకువచ్చెను. ముద్రాయి నేరము సంగీకరించెను. కేసు 17 నెక్సెంబరుకు వాయిదావేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదాన సభ

కే. రామునిమీసనుగారి ఉపన్యాస సారాంశము

కేసు సాయంకాలము చెన్నపురిలో సెనేటు భవనమున జరిగిన పట్టప్రదాన సభలో ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో ప్రాధాన్యముగా నున్న కే. రామునిమీసను (ఎం. ఏ. కాంటంబరీ) గారిటుల నుపన్యాసించిరి:

అంగ్లభాషయే భారతదేశమునకు సార్వజనికభాష

విశ్వవిద్యాలయము సభ్యులగు సంస్థానముల పరిశీలన కనుగుణములను మార్పులను చేయుటకు సంసిద్ధముగా నుండవలెను. చాలామంది ముందు మార్పులు విధిగా జరుగుచునే యుండవలెను. లేనిచో తీవ్రభావములను కలిగియుండజాలరు. విద్యార్థులను మాతృభాషా పరిచయముగూడ బాగుగా నుండవలెనని యెల్లరు సంగీకరించియున్నారు. దక్షిణ రాష్ట్రమునందు విదేశభాషలను విశ్వవిద్యాలయపతనములందు త్రుమిస్తామని నొకరినొకరిని యిటీవలనే తీర్మానింపబడినది. ప్రాచ్య పరిశోధకభాష యేర్పరపబడినది. ఇట్టి ప్రయత్నములను దాక్షిణ్య దేశభాషలను ప్రవిధవిజ్ఞానమును ప్రజలభ్యంగింపబడు విశ్వవిద్యాలయమునకు మంచి ప్రోత్సాహము కలిగించిరి. పొందుపల విజ్ఞాన సాంప్రదాయములను పరిగ్రహింపవలెననిన సాంస్కృతికభాషాజ్ఞానము చాల అవసరమే యగును. నా దురదృష్టమునకు నాకే గీర్వాణ భాషపరిచయమేయగుననినది. గీర్వాణ భాషాపరిచయ మత్యవసరమనియే నేనుతలచెదనుగాని సంస్కృతమును నిష్పండితముగా కళాశాలలోను పాఠశాలలోను నేర్పరచినది దానికెన్నియో నిరీక్షములు కనబడుచున్నవి. కావున యవసరము సంస్కృతభాషను ప్రత్యేకముగానే అభ్యసించునట్లు. అందులను మతగ్రంథములను వేదాంతగ్రాంథములను గ్రహింపగలజ్ఞానము కలుగకపోయినను సంస్కృతభాషయందు రసయంతముగ వ్రాయబడిన కొన్ని నాటకములను జరివిగా గోచరమున భావవివేకపత్నీయలను గ్రహించుటకు తనజ్ఞానమును కలుగకపోదు. పరిశోధనలను జరుపగోరువారికి ఆంగ్ల భాషేతరములను విదేశభాషలజ్ఞానముగూడ నవసరమే యగును. ఆభాషలనుగూడ నేర్చుటకు విశ్వవిద్యాలయమునా రేర్పాటుచేయవలెను. భారతదేశమునందలి విద్యార్థులకు తెన్నటికిని ఆంగ్ల భాషయే సమాన భాషగా నుండవలసియుండును. దేశభాషలలో నేడైన సామాన్యభాష యగుట యొక్కటిమాటయోగాని యింతలో జరుగదగినది కాదు. వివిధరాష్ట్రములవారికి సామాన్యభాషయను విదేశములవారిలో న్యవహరింపబడు ముఖ్యైకభాషయనుభారత భాషయను (ఇండియన్ సయన్స్)ను నిలయమున భాషయను గూడ ఆంగ్ల భాషయేగాని దానినిగూర్చి యిప్పటికంటె సరికొరకు సాక్షాత్కరించుచుండునట్లు. భారతీయులను మరల ఉద్బోధనమును కలిగించుటలెడ ఆంగ్లవాఙ్మయమే. ఈ ఉద్బోధనము బాగుగావికసించి ఫలప్రదముగను నిరంతరమును ఆంగ్ల భాష మనకు ప్రోత్సాహకరముగనే యుండవలసియుండును. కావున ఆంగ్ల భాషను ఆంగ్ల సారస్వతమును మీరశ్యైకముగ నాదరించుట ప్రధానకర్తవ్యమైయున్నది. ఇప్పుడు బి. ఏ. బి. ఏ. ఆనర్సుపరీక్షలలో నుత్తీర్ణులగుచున్న వారిలోగూడ ఆంగ్ల భాషాపాండిత్యము కొరతగానే కనబడుచున్నది. దానిని కూడ దీయుటకు పరీక్షలలో నుత్తీర్ణుల కళాశాలలను వదలినవిద్యులు గూడ మీరు తమములను నాగ్రంథములను చదువుచుండవలెననియే నేను నూచించెదను. మన మాంగ్ల భాషలో వ్రాయు వ్యాసములను ఆ భాషలో నొసంగు నుపన్యాసములను చానినొకరొకరులుగనే యుండును గాన మాంగ్ల భాషలో ప్రత్యేకములను మాసపత్రికలునున్ననువానిని చదువుచుండగలెదను. వీరిని మనదేశమునందు చాలగ్రంథాలయములలో భద్రపరచుచున్నాడు. వానిలోనుండి కొన్ని వ్యాసములను వనవారు స్థానికపత్రికలలో ప్రకటింపచుండురు గాని వానిలో తరుచుగా తప్పులు చాల హెచ్చుగానేయుండును. ప్రస్తుతము వెలువడుచున్న సారస్వతముతో పరిచయము నాకు చాలతక్కువ కాని వానిలో నొక్కటియైన విషయప్రాముఖ్యతకును భాషాపాండిత్యమునకును లండను లైబ్రరీ అను దినపత్రిక క్రిడుకాగలుగనని నేనుతలపను కావున మీరు తరుచుగా నాపత్రికను చదువుచుండవలెనని నేను కోరెదను.

పరిశోధన

పరిశోధనలను చేయగోరువా రందులను పై క్ష్యవంతులు కాజాలరు. పరిశోధనలుగా కృతార్థులు కాగోరువారు భాషను పూర్తిగాత్యజింపవలెను. ఇప్పుడు భారత్వముకొరకును అవాగరకవిశేషములకొరకును భాగములకొరకును దుర్వినియోగము నుచున్న మానసికశక్తిని తీవ్రమున సత్యపరిశోధనాసక్తిగా మనము పరిణమింపజేయగలిగినపుడే కాస్త్రముల (సయన్స్) లోను కళలలోను అత్యధికమును సభివృద్ధి మనము నూపగలుగుదుము. ప్రాచ్య పరిశోధన

ను జరుపగోరువారు దేశభాషానము జాతిశ్వము మున్నగు వానిలను వివేకమును గోల్పోవరాదు. భారతీయ ప్రాచీన విఖ్యాతి సిరములను మూలాధారముల పైననే ఆధారపడి యున్నవిగాన దానిని పెంపొందించుటకు అతిశయోక్తియును కృత్రిమమును ప్రా పనపడదు.

ప్రతినివయమునందును కాల ముమాల్గుమేగాని పరిశోధనలవిషయమున నది మిగల నమూనా. ఏదేని కట్టి విశేషము గోచరించునో తెలుపజాలము. కాలమునకు మితిలేదని యువకులు సారబడుచుండురు. దీక్షగా చేయవలసినపనికి కాలము చాల తక్కువయే. కాలము పడుగిడుచున్నదేమని భర్తృహరి విలపించెను. "మానవునికి పూర్ణాయువు నూరేండ్లు. అందర్ల భాగము (50) నిద్రలో రాత్రులలో చెల్లిపోవును. మిగిలిన 50 ఏండ్లలోను బాల్యవార్షకములకంటె 25 ఏండ్లు న్యాయముగను. మిగిలిన 25 ఏండ్లును వ్యాధి సంతాపము దినచర్య మున్నగు వానికొంద వ్యయముగనుచున్నది" అని ఆయోగి వ్రాసెను. ఈకాలమున నెలవులకొందనే చాలకాలము నృధ యగుచున్నది. పరిశోధనలు నిరంతరాయముగా జరుగుచుండవలెను. ఈనెల వులందుల కభ్యంతరమును కలిగించుచున్నది. కావున మికాలమును యితరుల కాలమునుగూడ చాల అమూల్యమునియే మీర్మగ్రహింపవలెను.

విశ్వవిద్యాలయమున విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించినది గాదు

విశ్వవిద్యాలయములలో విద్యనభ్యసించి పట్టములను బడసినవారికి జీవనాధారమునకు మార్గమునకుబడుట లేనదియు వారేవిధమునను భవార్జన చేయజాలకుండ నున్నారనియును చాలమంది కొన్నియేండ్లుండి విశ్వవిద్యాలయములను నిరసించువారైరి. ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయములలో విద్యనభ్యసించుచున్నవారిలో హెచ్చుమంది యెహికలాభాపేక్షతోడనే చదువుచున్నారని విజ్ఞానాపేక్షచే చదువుచుండుటలేదు. దరిద్రముపీడించుచున్నపుడు విజ్ఞానము వికసించజాలదు. కాన నిదిసహజమే. విద్యనల విజ్ఞానమును జీవనాధారమునుగూడ కలుగుట కవకాశముకలదు. కాని విశ్వవిద్యాలయముల ముఖ్యప్రయోజనము విజ్ఞానమును కలిగించుటయేగాని జీవనోపాధిని కలిగించుటగాదు. పరీక్షలలో నెదుర్చువారిసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగానుండునెడల దానికి వీరు సాధనమును సులభతరమున నేర్పింపవలెననిగాని విశ్వవిద్యాలయములందుకాదు. ఇటీవల కళాశాలల సంఖ్యయును వానిలో చదువునట్టి విద్యార్థుల సంఖ్యయును విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలలో నెదుర్చునట్టి గ్రాడ్యుయేటుల సంఖ్యయునుగూడ చాల పెరుగసాగెను. ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయమును ప్రత్యేకముగా నేర్పరచుటచే చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు కలిగిన నష్టము రెండుమూడెండ్లలోనే పూర్తికాగలదు. అందులను గ్రాడ్యుయేటుల సంఖ్య చాలఅధికమగుననుటయును నిశ్చయమే. వీరికి ప్రద్యోగములు దొరకు విషయమునుగూర్చి దొరతనమువారును ప్రజలును ఆలోచింపవలసియుండును. అది చివర కెటులతే నను దీనినిగూర్చి విశ్వవిద్యాలయము వారు శ్రద్ధగా నాలోచింపవలసిన అవసరము కలుగకమానదు మానవ శక్తివృద్ధికాగూడదు. దేశము దరిద్రమునముగియున్నది. యువకుల శక్తి భద్రభావినై సాధనములందు వినియోగింపజడవలెను. అందులకు తగిన అవసరము వారికి త్వరపరము. విశ్వవిద్యాలయములలో చదువుటకు వచ్చువారిలో హెచ్చుమందికి నేర్పవలసినవిద్య భవార్జనసాధన మగు విద్యయే గాని విజ్ఞానాభివృద్ధికరమగువిద్య కాదు వారివృద్ధి నట్టికాఖులకు మరల్చిన నేగాని విశ్వవిద్యాలయము తన విధిని పరిగా నెరవేర్చజాలరు. ఇటుల హెచ్చుమంది యువకులు కళాశాలలలో ప్రవేశించుచుండుటలను కళాశాలల ప్రాశస్త్యమునకు గూడ కొరత కలుగుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయములలోనుగూడ మార్పుచేదవలసివచ్చుచున్నది. కావున పారిశ్రామిక సాంకేతిక వాణిజ్యాది విషయములను నేర్చునట్టి విద్యాలయములను విసారముగ నేర్పరచుట అవసరమైయున్నది ఇది విశ్వవిద్యాలయములపరికాదు దొరతనమువారును ప్రజలును చేయదగిన పని. ఇటులదేశంలో విశ్వవిద్యాలయముల కేపుడు కలుగుచున్న భారము చాల తక్కువవును. యువకులలో చాలమందికి భవన్యయమును శక్తివృద్ధయమునుగూడ తగ్గిపోవును. విశ్వవిద్యాలయములలో చదువుటకువచ్చువారిలో చాలమంది ప్రభుత్వోద్యోగముల నవేషించియే వచ్చుచురుగాన నూర్లులపై నలు క్లాసులలో నుండగానే అర్జులగు వారిని దొరతనమువారు నిర్ణయించుచున్నచో తక్కినవారు తమకు ప్రభుత్వోద్యోగములు లభించవని అప్పుడే తెలుసుకొనగలుగుదురు. దొరతనమువారిచే నిర్ణయించబడినవారు కళాశాలలలోనంది పట్టములను బడయునట్లు వారిని నిర్బంధింపవలసియుండును. అప్పుడు తక్కినవారిలో భవన్యయములవారును స్వతంత్రులను నలంబింపగోరువారును మాత్రమే విశ్వవిద్యాలయములలో చేరెదరు. వారికి బాగుగా బోధించుటకు గూడ విశ్వవిద్యాలయమువారి కవకాశము కలుగును. సంసారసిద్ధిని బట్టి బాల్యమున ఉన్నతవిద్య నభ్యసించ నవకాశము కలుగని వారికి ప్రాజ్ఞతపచ్చిపపిమ్మల నట్టి అవకాశమును కలిగింపవలదాయనప్రశ్న దీనివలన కలుగును. ప్రజలు దేశము

నగు లాభకరముగా రాజకీయములను నోచుచే మనలె ననిన ఆట్టిఅవకాశమును కలిగింపవలెనయే యుండునుగాని దీనినిగూర్చి నేనిపును చర్చింపవలదుకొనలేదు.

మతకలహములు

నేడు భారతదేశమున మతద్వేషమును దౌర్జన్యమును చాల హెచ్చుగానున్నది. రాజకీయమార్గమును బడయుటకు జరుగుచున్న ఆందోళనములను నే యిటీవల నీ కలహములు మరింత ప్రబలింపట నిజమేయైనను అదినుంకియు మతద్వేషములు ప్రచారమునకునని చెప్పకతిప్పదు. ఈ మతాభిమానమునందలి ఒత్తమునభావమును సర్వమానస శ్రేయోధిలామయును నెలకొనిన గాని వనదేశమున శాంతిలుగదు. అందులను మతవిషయములలో ప్రజలను మార్పు మనవృద్ధియును కలుగవలెను. అందులను పడలగు దైర్ఘ్యమునవలెను. బాల్యముచే కలహాభిజములు మనసలలో నాటుకొనినచో వారు ప్రాజ్ఞులైనపిమ్మట మైత్రికలిగి చనజాలరు. దొరతనము వారి ఆశయము తెలుసున్నను మతమును జాతీయమును క్రమముగా విద్యావిషయములలోగూడ ప్రవేశించినవి. మన విశ్వవిద్యాలయము క్రింద భిన్నమతములను చెందిన కళాశాలలను విద్యార్థివసతి గృహములను కలపు. వసతిగృహములలో ప్రత్యేకవ్యవస్థలను ప్రత్యేకముగ భోజనముల యేర్పాటులు గూడ జరుగుచున్నవి. విద్యాశాలలలో మతవిషయములను బోధింపవలెననికోరువారు ఉన్నతమత గ్రంథములనుగూర్చి మాటలాడుచున్నారని సాధారణము యువకులకు సంబంధించిన మతవిషయప్రజలవలన నాచరింపబడుచుండునవియే. ఇవి కట్టికర్మలతోనూడి మతవిషయక దురభిమానమును మూఢభావమును కలిగించుచున్నవి. సాధారణము సహనము మున్నగువానిని నశింపజేయుచున్నవి. ఉదాహరణము మను సామర్థాని కలవారు చాల అరుదుగా నుండురు. కావుననే విద్యాధికులలో జాతీయ సామరస్యము లేకుండ పోవుచున్నది. మతము వర్ణము, విజ్ఞానము సాంప్రదాయము మున్నగు వానిలో ప్రాస్థభావమెంత మాత్రము నుండగూడదు.

కొత్త గ్రాడ్యుయేటులకు హితోపదేశము

మీరు ముందు చేయవలసిన పనినిగూర్చి మీకాందోళనము కలుగుచుండును మీకు చాల కష్టములుగూడ కలుగవచ్చును. కాని 80 యేండ్ల క్రితముండిన సౌకర్యములకంటె నిపును సౌకర్యములు చాల అధికమైనవిగాన మీరదృష్టవశాత్తులయే నాత్తిపాయము.

మీరు గ్రహింపగలిగిన సామము మీకు సహాయము కావచ్చును. కాని మీరీ శక్తి వికసించుటయే మిక్కిలి గొప్పలా. మ. విద్యన లోన నడగియున్న క్రిస్తుం వికసించుటయే ముఖ్యప్రయోజనము. మీరు స్వతంత్రతలోనన శక్తిలుగును. ఇది గొప్పలాభము. దేశహితముకొరకును స్వవిషయమునను మీరు తరుచుగా నీశక్తిని వినియోగింపవలసియుండును. ప్రస్తుతస్థితిలో నిది మిక్కిలి అవసరమై యున్నది. సరియగుశక్తి (నయింటిధికు) బ్రెయినింగునలన మనము మనవెనకటి భావములను విమర్శించుకొనగలుగుదుము. గాన నీ దృశిని నెన్నటికిని మానగూడదు. మనవ్యవస్థ అవారముమార్చి మేగాక పరులవాక్యములగూడ ముఖ్యమని చెప్పుచుండురు. ప్రపంచమునందు తమ పరులవాక్యములు రాజనీతిజ్ఞులను ప్రధానాధికారులై యున్నవి. కావున స్వపక్షవాదులను వాక్యములను గ్రహించుటకు ముందు వానిని బాగుగా విమర్శించి చూడవలసి యుండును. సర్వర్తము గూడ ముఖ్యమే. మీరు ధీమంతులు కారని యిదిరులననో మీరందులకు చింతింప నవసరములేదు. కాని మీసర్వర్తమును ధైర్యమును సామర్థానిని గూర్చి యితరులెన్నడును సంశయించ వీలులేని రీతిని మీరు నడుచుకొనవలెను. మీ విజ్ఞానమునకు భూషణము వినయమే. మిజ్ఞానమును పరోపకారధర్మమే వినియోగింప గోరెదను. ఫలోనేతములను చెట్లు వంగియుండును. జలముతో బండిన పేళుము చాల క్రిందకు దిగియుండును. యోగ్యులను సంపదవలన దరహంకారము కలుగదు. పరోపకారల లక్షణ విధియేనని శకుంల నాటకమునందున్నది.

పట్టములను బడసిన యువతులకు హితోపదేశము

ఈసభలో పట్టములను బడసిన యువతుల నింతమందిని చూడగలిగినందులకు నేను చాల సంతోషించుచున్నాను. మన విశ్వవిద్యాలయమున విద్య స్త్రీలలో విస్తారముగా వ్యాపించుచుండుట యొక ముఖ్యవిషయమై యున్నది. మొదట స్త్రీల కళాశాల 12 యేండ్ల క్రితమేర్పరపబడినది. ఇప్పుడు పదికళాశాల శేర్పడినవి. 600 మంది అందరు గ్రాడ్యుయేటులును, 500 మంది ఫస్టు డిగ్రీ హోల్డరులు నున్నారు. వారిలో 100-కి 40 మంది వంతున ఉపాధ్యాయుల తనగూడ నిటివలబడసిరి. ఈ విషయమున మనరాష్ట్రమే ప్రథమగణ్యముగా నున్నది. మనకు తక్కినరాష్ట్రములకు మార్గదర్శకులు కావలెను. స్త్రీలు పాదస్పర్శనలననే అశోకవృక్షము పుష్పించునని సంస్కృతకావ్యములందున్నది. స్త్రీలవన

పోషించబడినపుడే విద్యావ్యవస్థను వృద్ధిపొంది ఫలప్రసూత్యులై యు కాగలరు. దక్షిణదేశమున చాలామంది స్త్రీలు బాధ్యతగల పదవులలో నున్నందులకు నేను చాల సంతోషించుచున్నాను. సంఘమునందలి దురాచారములను రూపుమాపుటకు విద్యాధిక లగు స్త్రీలు ప్రయత్నింపవలెను. పురుషులు రాజకీయములందు నిమగ్నులగుటచే నీవిషయమున నేమియును చేయజాలకుండ ను న్నారు. స్త్రీలలోనుండియే సంఘసంస్కరణదీక్ష గలవారు బహులుదేరవలెను. ఈ విషయమున విద్యాధికలగు పురుషులే మీకు ప్రతిపూర్ణులగుదురు. ఇప్పటివరకును స్త్రీలు విద్యా విహీనలుగా నుండటవలన పురుషులు తప్పించుకొనగలుగుచు న్నారు. ఇట్లుపైని వారి కది సాధ్యముగాక మరగంధములపై నాధారపడగలరు. స్వాతంత్ర్యముకంటె ప్రతిభను వింకేదియు నులేదుగాన విద్యాధికలగు స్త్రీలు యోగ్యులైచి దీక్షగా పనిచే సినచో విజయమును బడయగలుగుదురు.

జాతీయభావము దేశమునకు హానికరము
మీరందరును స్వార్థరహిత వగు నేవనుచేయవలెను. దానివలననే మీకు సాఖ్యముకలుగును. పనిలోచేసిన మీకట్టి యవకాశము లధికముగా లభించుచునేయుండును. దేశము మీ విద్యావహినులగువారు కోట్లకొలదిగా నున్నారు. వారెన్న దును రాజకీయార్థికారము ననుభవించినవారుకారు. వారుగూడ మేధాసంపదను నీతి వర్తనమును బడయు నర్హులేగాని పరినిత్య లవలన వారు వానిని బడయజాలని స్థితిలో నుండవలసి వచ్చి నది. అట్టివారికి మీరు సర్వవిధముల సహాయమునరింపవలెను. మాతృదేశమునకు మీ రత్యధికమగు నేవచేయవలసియున్నదిగాని యిప్పుడు దేశమునందున్న జాతీయపక్షమునందు మీరు కేర గూడదు. ఈ త్రవములగు భారతీయ సాంప్రదాయ లక్షణము లను వారు కాపాడగోరుచున్నందులకు ఆంగ్లేయులు వారిని ప్రశంసింపుచున్న దానికంటె హెచ్చుగా మరెవ్వరను వారిని ప్రశంసింపగలుగుదురని నేను తలంపను. ప్రస్తుత మీ జాతీయ పక్షము ప్రాస్థభావమును కలిగియున్నది. దేశీయములను వాని నన్నిటిని ప్రేమించుటయందును విదేశీయములను వానినన్నిటిని నిర సింపుటయందును వీరికివిచక్షణయేమియునుకనబడుటలేదనినె జాతీయభావమనియు దేశభిమానియునుగూడనందురు. దేశ హితమును నిక్కముగాకొరువా రెవ్వరును యీ జాతీయ తపట్ల సానుభూతిని గలిగియుండకూడదు. భారతీయనాగరకత మను ఆశీయములకును పాశ్చాత్యసంపర్కము సోకకుండ వీరు కాపాడగోరుచున్నందుననే యాయుధ్యమము విఫలమగుచున్న ది. పాశ్చాత్యనాగరికతలో శ్రేష్ఠమునందొనరెంతను నునకు గ్రహింపవలెను. ఆరికమగులాభము కలుగుమాటయునుండ నీతి విజ్ఞానవిషయకముగు సహకారము ఆంగ్ల భారతదేశములకుకలుగు టవలన మనకును ప్రపంచమునకునుగూడ చాలమేలుకలుగగలదు. మనదేశమున పరిశోధనలు (సయన్సు) వికసించుటవలన ప్రపంచ మున కత్యధికమగు మేలుకలుగును. ఇది యింకను మనదేశమున బాల్కనవనయందేయున్నది. చాలకాలమువరకును పాశ్చాత్యుల ప్రోత్సాహమును సహాయమును మనవనరమే భారతీయులు ఆ ముష్టికనుభూతిలాభులను పాశ్చాత్యులై పోకనుభూతిలాభు లు నగుటచే పొత్తుకలియునని కొందరుచురుగాని యీ మాటల కనము లేదు. నిజముగా పరిశోధించిన వారి ఆశీయములను మన ఆశీయములకు భేద మేమియును కనబడదు. స్వార్థపరత్వమును ద్వేషమును ఆధారముగాగ జాతీయతవలన నెల్లప్పుడును హానియే కలుగును.

రాజకీయములు
మీరిక వివిధవృత్తుల వలంబించెదరు. మీ రావృత్తులలో నుండి ప్రజలకు నేవచేయుటయే పరిమానధియని గ్రహింపవలె ను. అంతకంటె ఆనందము మరేమియునులేదు. ప్రతిస్పత్తిని శుభమునుజేయుచున్నది. కాని మానవసేవయే అన్నిటికిని పరమధ ర్మము. ప్రాస్థభావమును స్వార్థపరత్వమును కలుగకుండ చూడ వలెను. విద్యాభ్యాసంలో చేరగోరువారు సర్వసౌఖ్యముల నత్యధి జింపవలెను. వారి ఆశీయము విహిక సౌఖ్యముకాదు. వారికి ధనసంపదలు కొరతగానుండినను నైతికముగు గౌరవ మత్యధిక ముగానుండగలదు. ఆత్మశక్తియే వారికి మూలాధారమగును. విద్యావిషయములలో రాజకీయ మతసంస్కర్తలను చొరవీయ గూడదు. చొరవీచ్చినచో సంఘర్షణము కలుగును. మీలో చాలమంది రాజకీయములలో ప్రవేశింపవచ్చును. ప్రస్తుతము రాజకీయములవలన అభివృద్ధి నొందుటకు చాల అవకాశములు లభించుచున్నవిగానిచాలమందిరాజకీయములలో చేరుచున్నారు కాని రాజకీయములందు దురాచరణలు గూడ హెచ్చుగానే యున్నవి. వాక్కునుతొక్కిరియుటలన అమాయకులగు వోటరు లను పంచించుట వీనిలో నొకటియై యున్నది. దేశమును వోటరులను కాపాడుటకు మీరు బాధ్యుల నిగ్రహిం పుడ. మీరు వోటరులతో పంచనలేకుండ మెలగినచో ప్రజా ప్రభుత్వ పద్ధతి సరిగా మనదేశమునందేర్పడగలదు. ప్రభుత్వ మును నిరసించినవారే మహాద్రోహులుగా నిదివరకు భావించ బడుచుండిరి. దేశీయములను విముక్తులను విండిరి చినను నిరసించినను గూడ అంతరాత్మకుభి న్నముగా ప్రవర్తించకుండగలవారే నిజమైన ధీరులు. ప్రస్తుత ము రాజకీయములందలి వాద ప్రతివాదములలో యిందొక

నిగ్రహణశక్తి కనబడుటలేదుగాని క్రమముగా నీసితి ము గలదు. మీ గమస్తానమువలన నట్టి అభివృద్ధిని శీఘ్రముగా కలు గజేయువలెను. ప్రతిపక్ష భావమును సరిగా గ్రహింప గలగు టయే గొప్పప్రజ్ఞ యగును. స్వశాఖిమానమువలన పరపక్ష మువారు చేసిన ఘోరకార్యములనుగూడ నిరసించ కూడదు. అన్ని పక్షములవారును దేశభివృద్ధికొరకే పనిచేయుచున్నారని నమ్మవలెను. అని మీననుగారు నుడివరి.

వాతావరణస్థితి
1927 నంబి ఆగస్టునెల 25-వ తేది గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	కాశీ నది నీటి స్థాయి	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము.
హైదరాబాద్	86.4	77.0	1.06	84.90	+ 15.83
బీకానర్	83.7	77.9	...	19.98	+ 6.54
కాకినాడ	80.5	75.5	0.07	17.68	+ 2.81
మచిలీపట్నము	81.8	74.8	0.18	19.07	+ 2.27
కర్నూలు	88.2	71.9	0.08	18.21	+ 1.88
బళ్లారి	85.0	72.4	0.10	5.63	+ 0.06
అనంతపురము	...	...	0.40	8.83	+ 0.06
కడప	96.6	77.6	...	10.12	- 1.29
నెల్లూరు	90.5	81.3	...	5.51	- 1.09
మద్రాసు	96.2	77.5	0.10	8.26	- 1.14
కడపూరు	97.4	78.4	...	6.84	- 1.62
నీలమ	89.9	72.1	...	20.27	+ 8.11
కోయంబూరు	91.1	70.5	...	8.89	- 0.60
తిరుచనాపల్లి	98.4	78.0	...	5.65	+ 0.08
నాగపట్నము	94.0	77.8	...	4.40	- 1.65
మధురై	98.9	77.1	...	8.68	+ 2.08
హంబక్	87.0	80.1	...	0.22	- 0.90
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	- 1.29
తిరునెండ్రవూరు	82.1	77.3	0.08	28.54	- 0.47
కొచ్చి	82.4	78.4	0.99	58.45	- 8.75
కాలికట్టు	84.5	73.0	0.66	80.08	+ 2.28
మంగళూరు	84.1	73.6	0.94	94.59	+ 2.14
తెంగళూరు	80.9	85.5	0.10	7.22	- 4.14
మిర్యాలగూడ	66.4	61.0	1.80	108.50	+ 15.80
కొడైకనాడ్	65.8	51.4	...	14.58	+ 0.10

సర్పాదులు:—గోపాలపురంలో 1.06 మచిలీపట్నములో 0.13" వర్షించెను. కాకినాడలో చినుకులుబడెను. మేఘములు విస్తారముగ ఉత్తరమందున్నవి. దక్షిణమున తేట గనున్నది. విశాఖపట్నములో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలును దక్షిణమున 9¹/₂ డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి దక్షిణమున 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—అనంతపురంలో 0.42" బళ్లారిలో 0.10 వర్షించెను. కర్నూలులో చినుకులుబడెను. మబ్బుదట్టముగ నున్నది బళ్లారిలో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 0.10" వర్షించెను. కడప లూరులో తప్ప ఇతరవోట్ల మబ్బు క్రమిస్తున్నది. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ. మద్రాసులో 2¹/₂ డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో 3¹/₂ ఎక్కువ.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యర్,
సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0

ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విమ పురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదుల తగ్గించి మాత్రము పెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.
[అమ్మతాండనంబో, బొంబాయి - మద్రాసు]

మద్రాసు శాసనసభ.
ప్రశ్నోత్తరములు
నీటిపారుదల

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:—లామెంబరుగారు దయ చేసి యీక్రిందిప్రశ్నలకు సమాధాన మిచ్చెదరా?

(ఏ) నీటిపారుదల ఏర్పాట్ల అభివృద్ధిలగుగూర్చి గవర్న మెంటువారి వైఖరియెట్టిది.

(బి) కృష్ణాజిల్లాలోని నూజివీడు. బెజవాడ తాలూకాల లోని ఎగువ గ్రామాదులకు కృష్ణానదియొక్క నరదనీటిపారుదల కాల్యము నడిపించుటయొక్క సాధ్యాసాధ్యతలను గవర్న మెంటు వారు పర్యాయించిచిరా?

(సి) ఆంధ్రదేశమును స్వయముగా పట్టికువర్చునై శాఖో ద్యోగులు పరిశీలించిచూచినారా? లేక శాస్త్రప్రకారము లె క్కలువేసి నిర్ణయముచేసెరా?

(డి) సదరు గ్రామాదులలోని మౌనుసీతులగు రయితులు గవర్న మెంటువారి కిందుకొరకై సజరానాలనుగూడ చెల్లించు టకు సంసిద్ధులై అత్యాతురతతో నున్నారని గవర్న మెంటుకు తెలియనా?

ప్రశ్నోత్తరము:—(ఏ) ప్రవ్యసంబంధ పదుపాతములను గమనించుచు గవర్న మెంటువారి విషయమై దాక్షిణ్యమునితో నున్నారు.

(బి) లేదు.

(సి) గవర్న మెంటుకు తెలియదు.

(డి) లేదు.

అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారి విషయమై యొకయ నుబంధ ప్రశ్న వేయగా.

జవాబు:—మీ ప్రశ్నలో నూచించిన తాలూకాలలో క్రొత్త ఇర్రీగేషనుపనులు ఏవియును గవర్న మెంటు తలపెట్టు టలేదు.

కాశేశ్వరరావుగారు:—క్రొత్త ఇర్రీగేషను పనులను ప్రారంభించుటకై యడుగుల సాధ్యతనుగూర్చి విచారించవలసి నదిగా ఉత్తరప్రశ్నదరా?

జిల్లా తాలూకా డివిజను విభజనలు శ్రీమాకో విశ్వనాథదాస్ మహాశయోగారు:—గౌ|| చె విన్యామెంబరుగారి క్రిందిప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చెదరా?

(ఏ) పురుషోత్తమపురమునే చెవిన్యాడివిజనలు ఆఫీసరు యొక్క హెడిక్వార్టరుగా చేయవలసిన దని ఛత్రపురం డివిజ ను ప్రజలుదన్న గవర్న మెంటువారికి విజ్ఞాపన యేదైనను వచ్చి నదా?

(బి) ఈ విజ్ఞాపనయొక్క సమంజసత్వమునుగూర్చి గవ ర్న మెంటువారు ఆలోచించిరా?

జవాబు:—(ఏ) పై జెప్పిన మునివిపూర్వమును మహా జరు ఛత్రపురము తాలూకాలోని పురుషోత్తమపురము దాని శివారు గ్రామములలోని ప్రజలనుండి వచ్చినది.

(బి) ఆవిషయమై గవర్న మెంటువారు ఆలోచించిరి. ఈమార్పుచేయుటకు తగినంతకారణంపరమలేదని తీర్మా నించిరి.

మౌనుము
మహమ్మదు ఖాదర్ మొహిద్దీన్ సాహెబు బహదూరు గారు:—

నెల్లూరు తదితరజిల్లాలలోని మౌనుపరిశీతులను గూర్చి గతజనవరినెలలో యీసభవారు చేసినతీర్మానమును గూర్చి గవర్న మెంటువారికి రేపు జరిగిరి?

జవాబు:—1927 సంగ్రహము మార్చి 16 తేదీన అడుగుల డిన 881 నెంబరు ప్రశ్నలోని (ఏ) గర్భ క్షాజన కివ్వబడిన సమాధానము చూడవలెను. నెల్లూరుజిల్లాలోని రిజర్వు ఫారెస్టు లోని గడ్డిని ఉచితముగా తీసికొనినెట్లును ప్రజలకు నెల్లూరు కలెక్టరుగారు సెలవొసంగి తదితర పశుగ్రాస సూకర్యముల జే సిరి. కూలిపనివాండ్లకు జీవనము కల్పించుటకై కోట్లపనులను చేయించుటకై నెల్లూరు జిల్లాలోగూడ తయారుచేసిన ఆం చనా లెక్కమొత్తములో సగమునకు ఆగు 39,000 లు నెల్లూ రుజిల్లాలోగూడవారికి కాంక్షనుచేయబడెను.

సంస్కృతసాహిత్య సభ

తగిన వ్యవధిలేదని కొందరు యువులుగూర్చించి 25,250 డి యలను జరుగజలసిన ప్రేషణ నిలుపుట చేయబడినది. తిరిగి నేయుటకు చింతిల్లుచున్నాము.

(కార్యదర్శులు)

వేయిమందికి దెబ్బలు తగులుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పార్టీను, ఆగస్టు 24:—సర్కార్ వెంజెట్టి ఆందోళన ములో వేయిమందికి గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు పరి సేతులను చక్కచెట్టు గట్టి, ప్రజలు భయపడ నక్కరలేదు.

యంత్రములతో గూడుకొన్న సేన

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 24:—క్యాబిన్లలో ప్రాంతములో టాం క్కు ఆర్మీకపుటములు విమానములు కేంద్రీకృతమైనవి. 15 వేల వైనికులు పాల్గొనిరి.

బాల్విను గారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 24:—బాల్వినుగారు కనడానుండి లండన్ కేరిరి.

అమెరికా నౌకాదళ నిర్మాణ కార్యక్రమము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 24:—జనీవాసభ చెడిపోవుటచే నూ టికి నూరు పెచ్చుగ నౌకాదళమును నిర్మించుటకు అనుమతి నొసగవలెనని వచ్చే కాంగ్రెసుసభవారిని యునై టెడ్ వేట్సు ప్రభుత్వమువారు రడిగెదరుట.

సోవియటులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 24:—అనెక్ కోడిన్స్ సేనానుల సురిదీయుటకు కొంతకాలము సోవియటు కేంద్రకార్యనిర్వాహ వర్గమువారు ఆపుజేసినది తెలియచున్నది.

లండను నుండి డీలుకు బోవు రైలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 24:—లండనునుండి డీలుకుబోవు రైలు పట్టాలనుండి తొలగుటచే 11 గురు చనిపోయిరి. 50 మంది క్షతగాత్రులైరి.

జగలుల్ పాషాగారి అంత్యక్రియలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 24:—జగలులు పాషాగారి అంత్య క్రియలను జూలై 12 గురు పేకిముందున్న ప్రదేశములో గూర్తులను, అది కూలినది. ముగ్గురు చనిపోయిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జపానుపై ప్రతిపత్తును విధించుటకు సహకారముకొనెదగుగాక యని జపాను ప్రతి సమాధిపూర్వకముగా పిలుపు చేసెను.

జనీవా పత్రికా సంపాదకులసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, ఆగస్టు 24:—బుధవారమునాడు జనీవాలో ప్రపంచములో నున్న పత్రికా ప్రతినిధులు లండనులో సమావేశ మైరి. జాతిసమితివారి తరపున బర్క్ హౌస్ లో వర్తమానము వహించెను. పత్రికా ప్రచారకులకు తంతివా ర్థలరేట్లను గూర్చియు మరితరసాకర్యములను గూర్చియు ఆలోచించెద మనిరి.

చికాగోలో వేలుడు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 24:—చికాగోలో వేలుడు ఏదో వేలు టచే బ్రవ్వలెనని. సగరముంతయు అల్లాడిపోయి కదలిపోయెను. అందులో కప్పడినవారినిమి త్తము వెదకుచున్నార.

దూర ప్రాచ్యరాయలువైమానిక దళము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 24:—పైదళము ఆక్టోబరుమధ్యభాగము లుదేరును. మధ్యధరాసముద్రమునుండి అల్బానియాకు, అనుబంధం కరాచికి, సింగపూరుకును. తరువాత ఆస్ట్రేలియా తీరమునకాచి సింగపూరుకు తిరిగివచ్చును. 25 వేలమైళ్లు పోవును.

కార్, డర్బన్ వైమానికులు రహస్యముగ లండనుకు వియ న్నానుండి తిరిగివచ్చిరి.

రెస్టె వెంటు రాగువై మానికునివిమానము తొలిసారిగా స్కాని పాడెనది, బ్రవ్వలెనది. అందులో నున్నవానికి ప్రమాదము గలుగలేదు.

రషియా చురుకుకొనెనీలో ఇద్దరు దైత్యులు దేశము లోనుండదగదని వారిని వెదకుటైతి. కొంపెనై దుర్భిప్రా యము లేదనిరి.

పెక్ హిర్ని ప్రభువు చనిపోయెను.

ఐరిషు ఫీ ఫేటు ఎన్నికలు

ఉప-ఎన్నికలలో ప్రభుత్వము ఓడిపోయిన డెయిలుపార్లమెంటు తక్షణము సమావేశపరచెదరు. డిఫెంస గారికి ప్ర బాధిప్రాయమును గొనుగొనుటకు ఇంకొక యవకాశమునొరికినది. ప్రభుత్వమువారు నెగ్గదని విశ్వాసముతోనున్నారు. బుధవార మునాడు డబ్లిను జిల్లాలో ఎన్నికలు జరుగును. దీనినిబట్టి ప్రభు త్వము రాజీనామా నిమిత్తమే లేనది తెలుసు. లేదా నవంబరు వరకు ఎన్నికలను ఆపుజేసెదరా యని ఆలోచించెదరు.

హంగరి సైనిక పరిశీలనము

అంతర్జాత్రమండలిసంఘము నెత్తివేయుట హంగరిలో అంతర్జాత్రమండలి విచారణసంఘము నెత్తి వేసెదమని జాతిసమితి పెక్కిచేరులు హంగరి ప్రభుత్వము నకు చెలి వెను. (ఓయండు గారు సందేశమున సంతకము జేసెను: ఆపుడవును జాతిసమితిసభవారు పరిశీలన నియమించిన జరుగ వచ్చును.

బల్గేరియాలో అపరాధపరిశోధకుడు అసనాపు అతని భార్యను ఎత్తుకబోయి మోటారుబండితో.

వగుళ్లు కుతైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0 అరికార్లు, అలచేతులు, చర్మము కారకములను, శీతగా లివలన పగిలి నీరుకారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభించును. ఈ కైలమును రాచిన పగుళ్లు మాని జల పోయి మంచినీర్లు రాగలరు. పగుళ్లవోష్టియు నయముగను. స్వల్పక్రయము. ఆంగ్ల శాస్త్రము దీని, విద్యరాసు తెర పొందెను.

సర్కో-వెంజెట్టిల ఉరి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 24:—సర్కో-వెంజెట్టిగార్లు న్యాయవాదులతో సర్కో భార్యయు వెంజెట్టిసోదరియు గవర్నరు దగ్గరను బోయి ఉరి నాపుజేయగోరిరి. కాని వ్యర్థప్రయత్నమైతి.

స్వీడనులో అల్లరులు లేకుండు సభలను ఆపుజేసి ప్రజలను భారదోలిరి పోలీసువారు. మెక్సికోలో అల్లరులుగాని సభలుగాని జరుగలేదు. ఆర్జెంటైనాలో జనులు ఆమెరికానర్తకకార్యాలయము లపై రాళ్లును దువ్విరి. 25 కమ్యూనిస్టులు ప్యారిసులో పోలీసుస్టేషను మట్టు డించిరి. ఉభయులు ఒకరిపై నొకరు కాల్పుకొనిరి. నలుగురిని అరెస్టుజేసిరి.

తుదిరంగము బోప్టె, ఆగస్టు 24:—మొదట మెడిరానుని తరువాత సర్కోని, పిమ్మట వెంజెట్టిని ఉరిదిసిరి. మెడిరాను స్తంభించి పోయెను. మాటాడలేదు. ఆరాజకము వర్ధిలుగాకయని సర్కో గారు ఇబ్బతిభాషలో పలికెను. భార్యపుత్రాదులనుండి స్నేహితులనుండి నెలపు అని ఆంగ్లమున బలికెను. మెడ కురితగిలించి నపుడు అందరికి నమస్కారములు కడసారి, తల్లినిగూడ ఇదే కడసారి మొక్కుచున్నాడను. సేను ఇతని శవమును మడిరాను శవముదగ్గర తెరవెనుక నుంచిన వెంటనే వెంజెట్టి గారు కరస్పర్శనను వార్డర్ తో గావించుచు వచ్చెను; వ్యర్థమునకు, మర్సిమీద కూర్చుండి తానెంతయు నిర్దోషియని యువ న్యాసము నిచ్చెను. నన్ను బాధించుచున్నవారిని క్షమించు చున్నాడనని తలమీద కుళాయిని మూసినపుడు వెంజెట్టిగా రనిరి.

పోలీసువారు నిన్న వియ్యకత్తులతో ఆందోళన జేయు చున్నవారిని భారదోలిరి. లాసేను బాసిలులో అల్లరులు లేనందున సభలు సాగెను.

ప్రాచ్యదేశ నగరములను వీరిశవములను ప్రత్యేకముగ శవ పేటికను నిర్మించి గొంపోవుటకు రక్షకసంఘమువారు తల పెట్టిరి.

వీరి చావుగుర్తులను అచ్చొత్తించి పంచిపెట్టుదరట. మాంటికోడో సమ్మెలో అల్లరలే లేదు. న్యూయార్కులో 10000 మందిసభ్యులు అల్లరులు చేయకుండు బోయిరి. 127 గురిని అరెస్టుజేసిరి.

సమ్మె అంతగా సాగలేదు. సార్వజనికసభలు నెమ్మది గనే ఓలిపోయినవి. కాని పెన్సిల్వేనియాలో ప్రభుత్వ ఆర్థిక దళ సైనికుని జంపిరి.

మాంటికోడోలో సమ్మె సాధారణముగ నున్నది. అల్లరి లేదు. ప్యారిసులో సభలను జరుగనీయులేదు.

ప్యారిస్, ఆగస్టు 24:—ప్యారిసులో గొప్పదోమ్మి జరి గెను. జనులు కత్తులను కట్టలను వాడిరి. ఉభయత్ర పోలీసు దొమ్మిగాండ్లు క్షతగాత్రులైరి. పెక్కు దుకాణముల కిటికీలు ముక్కుముక్కులైనవి. కొంత దోపిడీగూడ జరిగెను.

8000 మంది రోడ్లు అన్నిటిని అడ్డుకొనిరి. ఎటుగూడ ఎవరిని పోనీయలేదు. పామ్మని పోలీసువారు దుర్మిత్రులయి ఫలహారపు టంగడలలో బడి పల్లెములను పోలీసువై నిర్జీ ఒక పిథిలోనుండి పోయి ఇంకొక పిథిలో కేరిరి. గుర్రపుంగు చెట్లను పెకలించిరి. ఆ ముగ్గుములగు నుపయోగించుకొనిరి; దుకాణములను ఫలహారపు టంగడలముందు ప్రదేశములను పాడుజేసిరి. కిటికీలను లెక్కలేకుండు తగులబెట్టిరి. పోదరక్షల కుళ్ళాయిల దుకాణములను దోచుకొనిరి. పోలీసు గుట్టుములను పోనీయక అడ్డుపడిరి. ఫలహారపు టంగడలకు బోవుచున్నవారిని మట్టు డించిరి. తుపాకులను ప్రేల్పిరి.

నాలుగుగంటలు అల్లరులుజరిగెను. 20 మందిని అరెస్టు జేసిరి సర్కో-వెంజెట్టి ఆందోళకులను భారదోలుటకు సోటా కట్టలతో కొట్టలననచ్చెను. 40 మందికి గాయములు తగిలెను. త్వరలోనే సక్రమపరిశీతు లేర్పడినవి.

EAT KASHMIR FRUITS & NUTS.
WALNUTS, thin skin, fresh; APPLES, choicest des sert; or HAZELNUTS, 11 lbs. Rs 5/8; ALMONDS, fresh, thin skin; AFRICAN, sweet, stoneless; FIGS, CURRANTS, RAISINS or APPLERINGS, 11 lbs. Rs. 4/3; Pure Lotus HONEY 8½ lbs. Rs 8; Pure Saffron, tola Rs 3. Post Free.
Dar Bros. Srinagar, KASHMIR.

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారికి

స్వాగతము

మొన్న సాయంకాలము బొంబాయిలో నొసగబడెను

బొంబాయిలో నర్ కాస్టి జహంగీరుహాల్ మొన్న సాయంకాల మీ సన్మానసభ జరిగినది. వేలకొలదిగా సారు లబలు కువచ్చిరి. డాక్టర్ బాటిల్వాలా, మున్నేనాల్, రహీముల్లా గార్లు మున్నగు కార్పొరేషనుసభ్యులు సభాధ్యక్షముకడ ఆంధ్రానుగారికి స్వాగత మొసంగిరి. కార్పొరేషను అధ్యక్షుడు కమిషనరును కలసియు ఆంధ్రానుగారు హాల్లోనికి రాగానే సభ్యులందరూ తేచినిలచిరి. బొంబాయి కార్పొరేషను సభలో సేకగ్రీవులుగా నామోదించబడిన స్వాగతపత్రమును బాటిల్వాలాగారు చదివిరి.

ఆంధ్రానుగారు మాటలాడుటకు లేవగానే గంభీరహర్ష గ్వనులు చెలగెను. “నా జీవితకాలములో నిట్టి బహిరంగసభలో నిద్రకు కెన్నడును నాకు సన్మానకృత మొనగబడియుండలేదు. తూర్పు చక్షిణ ఆఫ్రికాదేశములందున్న మన మిత్రులుగూడ నాతోపాటిగౌరవమునకుపాత్రులగుదున్నారు. బొంబాయినగర వాసుల సంపూర్ణ ప్రేమ కీపత్రము నిదర్శనమై యుండుటచే నామనసు నత్యధికముగా నాకర్షింపగలిగెను. నేను ఆఫ్రికా ఖండమున కేగెను కిది మొదలసారి. అందువలన నాకాదేశముతో పరిచయము చాల అధికమైనందున భారతదేశమునందు నాకెట్టి ప్రేమగలదో ఆఫ్రికానుందున నాకెట్టి ప్రేమయే కలదు. భారతదేశమున ఉన్నసభ్యులగునందు బొంబాయినగరము మిక్కిలి గొప్పనర్తకసాధనమైయున్నది. ఇటువంటియే మిక్కిలి పెద్ద మంది విదేశీయులకు పోవుచుండు గాన యిటువంటి శ్రేష్ఠులగు వారుమాత్రమే ఆఫ్రికాను వెళ్లుచుండుటకు కార్పొరేషనువారు చూచుచుండుటను. నా రాదేశమున బొంబాయినగర ప్రఖ్యాతిని కాపాడగలవారుగా నుండవలెను. ఇదివరకు మహాత్మా గాంధీ శ్రీమతి చూలాల్ కస్తూరిబాయిగార్లు మున్నగు శ్రేష్ఠులు పలువు రచటికి వెళ్లియుండిరి. క్లి కే|| గోక్లేగా రచట కొద్ది రోజులే యుండినను మహాపకారమును చేయగలిగిరి.

1. ఆఫ్రికాలోనుండగోరు భారతీయులు సంసారములతో నచట నిరవధితముగాని కేవలము వ్యాపారముకొరకే అచట నుండిమని భావింపగూడదు. 2. ఆ దేశమునకు వెళ్లిన భారతీయు లచట చాడ్చిందొక ధనము నచటనే వినియోగించి దేశాభివృద్ధి తోడ్పడవలెను. 3. ఆఫ్రికాలో నుండెడు భారతీయులు తా మాదేశమును మార్చదేశముతో సమానముగానే భావించి ఆ దేశముపట్ల గాఢమున నభిమానమును కలిగియుండవలెను. అట్టి దేశాభివృద్ధి నమము తగు విధముగూడ కలుగజేయవలెను. ఈ మూడును చాల ముఖ్యములైనవి. వీనినిగూర్చి యిదివర కెవర కును బాగుగా నొక్క చెప్పియుండలేదు గావున వీనినిగూర్చి తెల్పుటకు నేనే అర్హుడనై యున్నాను.

బొంబాయి కార్పొరేషను సభ్యులలో నొకరుగావన్న శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారిని ఆఫ్రికాలోని భారతీయులందరూను చాల ప్రేమించు చుండుటయేగాక అచటి ఆంగ్లేయులును డచ్చి వారునుగూడ చాలమంది ఆమెపట్ల నత్యధికమున గౌరవమును కలిగియున్నారు. ఆమెదక్షిణాఫ్రికాలోని కాంగ్రెసుసభకధ్యక్షుత పవించి తన విధిని క్లాసునీయుగా నెరవేర్చెను గాన నామె వారి కృతజ్ఞత నత్యధికముగా బడయగలియున్నది.

రాజ్యప్రతినిధి యిర్వినుప్రభువుగారు ఆఫ్రికాలోని భారతీయులవిషయమున చాల శ్రద్ధ వహించుచు నచటి విషయములను తెలిసికొనుచు వారికి ధైర్యమును కలుగజేయుటకు తంతి వార్తల నంపుచుండినందులకు అచటి భారతీయులందరు నైక కంఠ్యముగా తమకృతజ్ఞతను యిర్వినుప్రభువుగారికి నివేదించు నటుల నన్ను కోరియున్నారు. ఇటుల మీరునన్ను గౌరవించి నందులకు మీకు వందనము లొనరించుచున్నాను” అని ఆంధ్రానుగారు నుడిచిరి. ఆంధ్రానుగారిని పుష్పమాలతో నింపివేసిరి. వెండి డబ్బీలోనుంచి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. ఆంధ్రానుగారు ఖడ్గరునే కట్టియుండిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:—ఇంపీరియలుబ్యాంకు బెంగాలు లక్ష్మీ కాటను విల్లులను సామవారమునాడు స్వాధీనపరచుకొని యుద్యోగులకు తీసివేసిరి. 25 వ తేదీవరకు వారి యధీనముననే యుండును. (ఆ. ప్రె.)

వ్యాసరచనా పరస్పర

విజయపరీక్ష

(అనగా పోటీపరీక్ష)

భక్తిహర్షమునుగురించి పై పోటీపరీక్ష బెజవాడ శ్రీ భ్రమరాంబా మల్లేశ్వరస్వామివారి సేవాసమాజం కమిటీవారి యాజమాన్యమున నిర్వహింపబడును. ఆంధ్రమహాజన లందరు శ్రీలూ, పురుషులు పోటీచేయవచ్చును. పోటీచేయదలచుకొను వారు యాదిగున నిబంధనలను పాటించవలెను.

1. పోటీదారులు తమతమ వ్యాసములను సెప్టెంబరు 15వ తేదీలోగా అధ్యక్షుడుగారికి చేరునట్లు పంపవలయును.

2. వ్యాసము లన్నియు తెలుగున సిరాతో వ్రాయబడి పేజీకి రెండవవైపున వ్రాయబడక విడియక్షురములతో తెలియునట్లుండవలయును.

3. గెలుపొందిన వ్యాసములు సమాజంవారు ప్రకటించి నచో అందుకు వ్యాసకర్త రెట్టియభ్యంతరములు చేప్పటకు వీలులేదు.

4. పోదారులు టీపిపీస వ్యాసములు తిరిగి పంపబడవు.

5. వ్యాసము అరటావు సయిజు 15 పేజీలకు మించకుం డ వ్యాకరణము క్రమంగా తెలి, పాకము, రచనాసౌభ్యము కలుగునట్లుగా వ్రాయవలయును.

6. కవీసము అయిదుగురయినను వ్యాసములు బంపినగా ని పోటీ జరుగనేరదు.

7. వ్యాసములన్నియు సమాజమువారిచే కెన్నుకొనబడిన యీక్రింది పరీక్షాధికారులచే పరీక్షింపబడును.

మ. రా. శ్రీ. మారి వెంకటనరసింహాశాస్త్రిగారు బి. ఏ.. ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంపూర్ణులు, బెజవాడ, విద్యుత్తామి, నాటకచక్రవర్తి విరుదాంకితులగు మల్లాది అయ్యశామయ్య శాస్త్రిగారు, శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ హిందూమైస్కూల్ తెలుగుపండితులు, బెజవాడ.

కురుగంటి నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, మునిసిపల్ హైస్కూలు తెలుగుపండితులు, బెజవాడ.

8. బహుమానములు:—ఉత్తమవ్యాసముల కీక్రిందివిధముగా బహుమతు లొసంగవలెను.

మొదటి బహుమానము రు 20, యిరువది రూపాయీలు విలువగల సువర్ణ పతకము.

రెండవ బహుమానము రు 10, పది రూపాయీలు విలువగల రజతపాత్ర.

మూడవ బహుమానము రు 5, అయిదురూపాయీలు విలువగల ఉత్తమగ్రంథము.

9. పోటీలో గెలిపొందినవారి పేర్లు ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడును.

10. గెలుపొందినవారికి బహుమతులు పోస్టుద్వారా పంపబడును.

11. అవసరమైతముగా కొన్ని మార్పులు చేయబడెయ్యెడల ఆంధ్రపత్రికద్వారా ప్రచురింపబడును. ఆంధ్రమహాజన తెల్లరు పోటీచేయ ప్రారంభము.

గోకవరపు సుబ్బారావు, అధ్యక్షుడు.

శ్రీ భ్రమరాంబా మల్లేశ్వరస్వామివారి సేవాసమాజం కమిటీ, బెజవాడ.

నాగపుర సత్యాగ్రహము

నూతన పరిణామము

ప్రేక్షకులు పోలీసులు కొట్టుకొనుట

నాగపురము, ఆగస్టు 23:—రిజిస్ట్రేషనుల సత్యాగ్రహము వేరు పరిణామము దాల్చినది. తహసీలు ఆఫీసులో నడచుగ నున్నుండిన సత్యాగ్రహాలను అరెస్టుచేయబోవ వారు పోలీసు వారికి లొంగలేదు. చాలమంది గుమగూడిరి. పోలీసువారు వారిని వెనుకకుతోయ ప్రయత్నించి కొట్టుటకు గారడమయ్యెను. ఉభయపక్షములు రాళ్లు రువ్వకొనిరి. చాలమంది గాయ పడిరి. ఒక పోలీసు గుట్టుమీదనుండిపడెను. ఒక పబ్లిక్స్ ప్లక ముఖముపై గాయపడెను. పోలీసువారు సత్యాగ్రహాలలో 13 పురుషులను 4 స్త్రీలను అరెస్టుచేసిరి. శ్రీమతి చతుర బాయి కొటకుగారిని రాత్రి 12 గంటలకు అరెస్టుచేసిరి.

(ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదు, ఆగస్టు 23:—రాజమహారుల విద్యావిషయమై నైజాముగారు కట్టుబాటులను చక్కగ గావించిరి. తన వివిధకాళా కార్యచర్యలనే యాపనినిమాచి 6 నెలల కొకసారి నివేదికనంపమని ఫర్మానా జారీచేసిరి.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ ఆగస్టునెల 25 తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి	రు 119 మొదలు	129 వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కునుకు తెనాలిది ,, ప 42 కలది రు	14 4 0	15 0 0
కెల్లారిది ,, డిటో	15 8 0	16 0 0
కెల్లారి ,, డిటో	16 4 0	17 0 0
రాసులు ర. 164 అస్తా 1-కి	10 8 0	11 0 0
నవ్వులు ,,	22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యమువత్తులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
కెనగలు ,, డిటో	14 0 0	14 8 0
కెనలు ,, డిటో	15 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిటో	17 0 0	19 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	14 8 0	14 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరు నెనగపప్పుబా 1-కి,	54 0 0	56 0 0
చెర్రప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0
పేరునెనగనూనెగానగ బా 1-కి రు 113 మిషన్ నూనె	108 0 0	
అముదము బా 1-కి	106 0 0	107 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు.

చాంపనకుపు బా 1-కి	76 0 0	77 0 0
మనపకుపు ,,	44 0 0	48 0 0
మిగనకాయల(గుంటూరుది) బా 1-కి	105 0 0	133 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిసంధు చులుగు 1-కి	రు 40, 45	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	50, 55	
తెల్లము బా 1-కి	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	49 0 0

5. ఇసుము.

చట్టారకం బా 1-కి	28 0 0	29 0 0
చదరం ,,	24 0 0	29 0 0
రవుండు ,,	28 0 0	28 0 0

6. నూలు.

నెల 20 తెన్ని నెలము	బాటి	7 2 0
నెల 6 తెన్ని కట్టారి		4 8 0
నెల 24 ,, లాకి		6 6 0
నెల 80 ,, కారం తెన్ని		9 8 0
నెల 20, భారతలక్ష్మి		7 2 0
నెల 12, సాపురశీ		8 14 0
నెల 20, సాపురశీ		6 14 0
నెల 40 జమ్మరు 10 పా		10 8 0
నెల 44 సాంజో		5 6 0
నెల 4 తెన్ని మసీదు		4 4 0

7. దూది.

బోండాపెన్లు బారన 1-కి	రు 400 0 0	
పల్నాడుదూది ,,	145 0 0	

8. లోహములు.

వెండి 100 రులంగీకు	57 12 0	రు 58 0 0
బంగారు, తులము 1-కి	21 0 0	21 2 0
పవరము 1-కి		18 8 8
ఇక్రడి బా 1-కి	239 0 0	242 0 0
రాగి బా 1-కి	246 0 0	250 0 0

హిందీ తెలుగు-

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభతైలివి వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకము	0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ	1-0-0

ఆంధ్రప్రకాశాకార్యాలయము, మదరాసు.

పోటా పోటీచెడుగు డాట

వశ్యమగోదావరిజిల్లా, నిడదవోలు

నియమములు

1. ఎనమండ్రు విద్యార్థులొకజట్టు.
2. రెండుగట్ల పూర్వము ఆటలో నుండవలెను.
3. క్రీడాకర్తల కేంద్రము ప్రారంభ సానము.
4. పోటా పోటీ జట్టులో నొకయోగిగాడు కేంద్రము వద్దనుంచి కూకాయుడు తనకు యెదురు కత్తుగాను సుపులో నొక్కని తాకి మరలవచ్చుతరీ మున్నగీతవద్ద నిలచి "అవులుఅయి నాడని" చెప్పి అటుతరువాత తన జట్టులో కలసివాడలెను.
5. క్రీడాకర్తలు పూర్వమునుండి ఆటగాండ్లు పెక్కుగోనూ డదు. సరిహద్దుమీరి యెడల పోయెడల అందఱును అయిపోవుదురు.
6. ఎదురు పక్షములోని ఆటగాడు కావలెనని కాదుకొను చున్నవారిని బయటికి త్రోవేసెనని తానే అయిపోవునుగాని త్రోవబడినవాడు అయిపోడు.
7. ఒక కత్తులో అందఱుఅయిపోయి ఒకడు మాత్రమే ఉన్నపుడు తాను తనవంతు మాతనవచ్చుతరీ మాత్రతేకనే కేంద్రపుల లో నొకని తాకి మరల కేంద్రము వద్దనిలవబడి "అయినాడు" అని చెప్పవలెను.
8. ఒకవైపు ఒకడే ఉండిన రెండవవైపు వారిలో నొకడు తనమీదికివచ్చి తనదే జట్టులోను నప్పుడు తనవారిలో నది సరకు అయిపోయిన ఆటగాడొకడు కేంద్రసాన కోణమువద్ద నిలవబడి తనకు సహాయముగా రావచ్చును.
9. ఆట యొక్క గంటకాలముమాత్రము ఆడవలెను.
10. కాలము ముగియకముందే ఒకజట్టు పూర్ణమైన జయము కాంచినయెడల వారికే బహుమానము యాయవలెను.
11. కాలముమీరిన రెండుజట్టులలోను ఆటగాండ్లుండినయెడల ఆధికసంఖ్యగల జట్టుదారులే విజయశీలరుగ పరిగణింపబడును.
12. ఒక పర్యాయము అయిపోయిన ఆటగాడు మరల ఆటకు పనికిరాదు.
13. పోటాపాటన, ఆటగాడు కాలివిసరి కాదుకొనుచు న్నువారిలో నొకనిని తన్నిన తానే అయిపోవును. కాని తన్ను బడి నవాడు అయిపోడు.
14. నియామిక సమయ మంతయు ముగిసినను ఉభయ పక్షములలోను ఆటకాడును, యిటకాడును మిగిలియున్న యెడల, ఉభయకత్తులవారికిని బహుమానము సహనముగ పంచి యివ్వవలెను.
15. ఆటగాడొకడు మాత్ర మాత్రము యెదురుకత్తువారి సరిహద్దులోనికి పోవునపుడు తనవైపు వాడినొకడు మాడ పార్డు మీరి వచ్చినయెడల నెకన వచ్చినవాడు అగును.
16. ఆటగాడు మాత్రము రెండవ కత్తువారి మీదికి వచ్చునపుడు కాదుకొనుచున్న వారెందరు మాత్రగాని పట్టుకొను సందర్భమున పార్డుమీరి యెంతమంది బయటికి వచ్చెదలగా అందఱును అయిపోవుదురు.
17. స్రుక్కతేక యాడుచున్న ఆటగాడు, మామూలు ఆట స్రుక్క కెంత సమయమునట్లుగో అంత సమయమువరకు ఆడి మరలరావచ్చు తాను అగును.
18. ఒక ఆటగాడు తాను స్రుక్కపట్టి యెదురుకత్తులో ఆడుచున్నపుడు కాదుకొనుచున్న సుపులోని వారెందైన తమ కెదురు కత్తువారి రంగములో ప్రవేశించినయెడల వారందఱును తాక బడకనే అయిపోదురు.
19. అందరికిని వినబడునటుల మాత్ర మాత్రమున్నచో ఆటగానిని కాదుకొనుచున్న సుపులో నొకడు ముట్టుకొనిన యెడల మాత్రకాడు మాటును.
20. మాత్ర మాట్టిహాయ ఆటగాని, కాదుకొనుచున్న వారిలో నొక్కడు 'మట్టి' అయిపోవు అనవలయును.

బులుసు రామజోగరావు.

బావట నవారి నేట్ జడ్జి కోర్టు

వి. పి. నెం. 27/1927

పెట్టిననరు (బులుహతి):— కంకపాటి వెంకటప్పయ్య.
కివుంటరు పిట్టిననరు:— (బులుగ్రమ్మల).
పెట్టిబట్ట కామేశ్వరరావు మహర్షి నాగేశ్వరరావు.
బ్రాహ్మణముల ధూస్సామి, దుగ్గిరాల, తేనాలి తాలూకా.
1920 సం॥ 5 వ ఆక్టోబరు 80 వ నెక్సును సహసరించి పైన నుడూరింపబడిన కంటరు పిట్టిననరు యన్. సాల్వేం టుగా 1927 సం॥ ఆగస్టు 23 వ తేది యీ కోర్టువారిచేత తీర్పునింపబడినది. బులుహతిలు తమ హక్కులను గుంటూరు అక్సీజుయట్ రిజిస్టర్ ద్వారా తెలుపుకొనవలెను. విడుదలకాలము 23-8-27 నుండి 6 నెలలవరకు.
నబ్ కోర్టు, బావట } ఎ.ఎస్. కృష్ణస్వామయ్యర్,
24-8-1927. } ప్రిన్సిపల్ నవారి నేట్ జడ్జి.

పోర్టు నెంటుజార్జి గెజెటు

23-8-27

పి. వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారు చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.
యన్. బాలకృష్ణయ్యగారు విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.
ఈ క్రిందివారు యేలూరు మ్యునిసిపలు కౌన్సిలర్లుగా నియమింపబడిరి:— కొన్ను కిరీటిరావుగారు, అలగోలు గంగ రాజుగారు, అత్తిరి సూర్యవారాయంగారు.
ఈ క్రిందివారు మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలర్లుగా ఎన్నుకోబడిరి:— (1) కా॥ రా॥ బి. జి. ఏ. నళిశేనుగారు, (2) వి. సక్రయ్య చెట్టిగారు, (3) చెల్లపతి చెట్టిగారు, (4) టి. పి. మినాక్షిసుందరంగారు, (5) ఆర్. కృష్ణదాసు లాలా గారు, (6) ఓ. ఏ. ఓ. కే. లక్ష్మణ చెట్టిగారు (రాయపేట డివిజను).
బందరు తాలూకాబోర్డు వైకు ప్రెసిడెంటుగా గద్దె వారాయణ చౌదరిగారు ఎన్నుకోబడిరి.
మిర్జా హుస్సేనుచే సామోలు బహదూరుగారు సూ జివీడు తాలూకాబోర్డు వైకు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకోబడిరి.
కే. ఆర్. సూర్యవారాయణ చెట్టిగారు హిందూపురం మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు చెయిర్మనుగా ఎన్నుకోబడిరి.
ఈ క్రిందివారు రాజనండ్రి మ్యునిసిపాలిటీ సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిరి.
బొండపల్లి మల్లికార్జునదుగారు, సబ్బం బంగారయ్య గారు, దంకేటి వారాయణస్వామిగారు.

విద్యాశాఖ

సిద్ది అప్పలస్వామిగారు గంజాం జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.
నిడదవోలు నూరయ్యగారు, నెలూల చంద్రయ్యగారు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిరి.
జనాబ్ మహమ్మదు అబ్దుల్లాసాహెబ్ బహదూరుగారు నల్లమత్తు సీతారామయ్యగారు కృష్ణా జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిరి.
పి. వి. కృష్ణయ్య పంతులుగారు గుంటూరుజిల్లా ఎడ్యు కేషనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిరి.

పబ్లిక్ శాఖ

కే. పి. తైయర్నగారు మదనపల్లిడివిజనుసబుకల్క్చరుగా నియమింపబడిరి.
పి. ఏ. హిందర్నను గారు గంజాంజిల్లా కలెక్టరుగాను గవర్నరుగారి ఏజెంటుగాను ఉందురు.
ఈ క్రిందివారు అయాజెయిల్లోనున్న థైలెంట్లవారి మితిని తగ్గించువిషయములో థైలెంట్ల పరిశీలించెడి ఉపజేత పూర్వకస్థాయిసంఘసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.
1 ఏ. రామరావుపంతులుగారు (పబ్లిక్ ప్రాసెక్యూటరు) రాజనండ్రి నెంటులు జెయిలు.
2 రావుసాహెబు వి.కృష్ణమ్యకెట్టిగారు బల్లారి నెంటులు జెయిలు.
3 శ్రీమాన్ ఎం. బి. రాధామహేశ్వర బరంపురంజిల్లా జెయిలు.

ఈ క్రిందివారు ఆదోని (బల్లారిజిల్లా) స్పెషలు బెంచి మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.
జాజరే లక్ష్మణరావుగారు.
ఈక్రిందివారు మద్రాసు నగరములో నడర్కింపబడు బయస్కాపు ఫిన్యూల ప్రదర్శనార్హతను నిర్ణయించు సంఘ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.
ఏ. కే. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు, (మైలాపూరు పి. యన్. హైస్కూలు హెడ్మాస్టర్లు).
డి॥ బి॥ జి. వారాయణస్వామి చెట్టిగారు కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు.
బల్లారి కాంటాన్మెంటుబోర్డు సభ్యులుగా యీ దినప వారు నియోజింపబడిరి:— (1) హెర్బర్టు విలియంహావెస్గారు (2) ఆర్థుర్ హెన్రీ బీటిగారు (3) పోలే కెడ్డి సుందరావుగారు.
కాసన నిర్మాణశాఖ
యస్. బి. ఎవాన్సుగారు మద్రాసు. కాసనసభలో సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూశాఖ

యం. సోమరాజుచెట్టిగారు తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వే నిమిత్తం భూమి అక్రమణ వ్యవహారములకు స్పెషల్ మాన్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

వైద్యశాఖ

జె. హెచ్. థియోడోరోగారును (గిండిబోని కింగ్డమ్ స్పిట్యూలు) 2 ఆర్ సుబ్బరామయ్యగారు (అనోనితాలూకా హెడ్క్వార్టర్సుమ్యునిసిపలు ఆస్పత్రి)కి డి. కే. కోను కృష్ణమూ ననుగారు (అనంతపురం గవర్నమెంటు హెడ్క్వార్టర్సు ఆస్పత్రి అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు)
వైద్యులకు కలకత్తాలో ఉష్ణవేళావధ శాస్త్రమును చదువుటకై పంపబడిరి.

బరంపురము

(స్వకీయనిశ్చయి)

(శ్రీ)యుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు.

బరంపురం, 23 ఆగస్టు:—నాగపుర సత్యాగ్రహ సందర్భమున నా ప్రాంతములలో, సుమారు రెండుమాసములకాలము నాయకత్వమును వహించి యిప్పుడు గృహకోన్సర్జులై చనుదెంచుచు, యీనెల 21 వ తేదీ ఉదయము శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు, బరంపురంలో దిగియున్నార. 3 దినములుగా యిచ్చటనేయున్నారు. సానిక నాయకులతో ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులనుగూర్చియు, భౌతిక స్థానమునుగూర్చియును సంప్రతించుచున్నారు. నేతములో ప్రస్తుతవిషయదశ యందుగూడ, ప్రభుత్వమువారితో ప్రత్యక్ష బోరాటమును కల్పించు ఎట్టికార్యక్రమమునైనను జయప్రదముగా సాగింపగల మనువారి దృఢవిశ్వాసము, నాగపూరు సత్యాగ్రహము వలన మరింతబలపడియున్నది. ఆంధ్రదేశమునందుగూడ నేడైన నట్టి కార్యక్రమమును నిర్ణయించి కొనసాగింప వారు కృతనిశ్చయి యైయున్నారు. నేటి పరిస్థితులనుగూర్చి నేటిసాయంకాల మాంధ్రభాషాభివర్తనసమాజముదినములో నువ్వర్ణించెదరు.

ఒకయువకుని విషాదమరణము.

బరంపురం ఆగస్టు 23:—నేటి ఉదయము బరంపురం తమిళయ్యచెరువులో నొక కళేబరము తేలినది. దేహమంతయు నీటిలో నాని, శ్రుతిపోయియున్నది. ముక్కు, చెవులు మున్నగు భాగములు చేపలుకొరికివై చినుందున్నకళేబరము వికృతమై, దుర్గంధముకొట్టుచుండెను. కాని కళేబరముమీది బట్టలనుబట్టియును, విగతజీవుడైన యా యువకునివ్రేలి యొంగ రమునుబట్టియును, యీబలవన్మరణముపాలైన యువకుడు, శ్రీయుత కోకా వేంకట అప్పారావు పి. ఏ. బి. ఎల్. గారి కనిష్టసోదరుడగు కోకా వేంకటరావు పి. ఏ. బి. ఎల్. అని తెలియుచున్నది. ఈ యువకుడు, మొన్ననే పి. ఎల్. పరీక్షలో నుత్తీర్ణుడైనాడు. నేడు పట్టపదానసభకు గాను చెన్నపట్టణమునకు బయలుదేరుటకుగూడ సంగల్పించుకొనియుండెను. పరమశాంతిస్వభావుడు. ఇట్టి యువకుని కట్టి విషాదపరిణామ మెట్లు సంభవించియుండునో దురూహ్యము. ఆత్మహత్య కాదు. హత్యయునుకాదు— శ్రీతకస్థి మరణముని పంచాయితీవారు తీర్మానించినారు. పట్టణములో నివారణవార్త విని చింతింపనివారు నేరు.

రేవల్ల డి॥ ముననపు కోర్టు

తేనాలి O. S. 33/1917 etc. 139/27 E. A. 115/27
వాది—వర్నూ సదానందపరబ్రహ్మమూర్తి.

ఎదిరి

ప్రతివాదు—1. మేడూరి కృష్ణనాచార్యులు.
2. ఈ రామనూచార్యులు. మయిరరు అయి నందున గార్డియను తల్లి హనుమాయమ్మ.
వాది నోటీసు.
ఈవాది అయిన వర్నూ సదానందపరబ్రహ్మమూర్తి అను అయన ప్రతివాదులమీద యీ సెంటరు ఒక డిక్రీ పొందియుండి సదరు ప్రతివాదులమీద వారంటు అమలుపర్చు నిమిత్తం వారంటు దరఖాస్తు చేసినంతలో కోర్టువారు 21 ఆగస్టు 22 రూలుప్రకారం హేతున నోటీసునున్న 1 వాదికి లోగడ గార్డియనుగా యున్నతల్లి గార్డియనుపిప్ప వదులు కొను నిమిత్తం పెట్టిన హేతురు పిట్టిననుమీద నోటీసునున్న 2-9-27 లేదిన వాయిదా వేసినారు. కాన ఆ రోజున స్వయముగా గాని వకలుద్వారాగా గాని ఆ హేతులు వున్నయెడల తెల్పుకొనేది.
కే. వెం. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
వాది వకీలు 22-8-27.

శ్రీ శ్రీ నానక్పండు

కొట్లాట

శ్రీ, ఆగష్టు 28:—రైలులో నూడవతరగతిబండిలో ప్రయాణముచేయుచున్న పలుకుబడిగల వర్తకుడు నానక్పండును ఎవరో దేహమునంతకు కత్తితో సాదిచి పారిపోయిరి. స్వల్పతి తప్పెను. వైద్యాలయమున నుర్రబడిచెను. పోలీసువారాచోకి తీయుచున్నారు. హిందూనర్తకుల హతతాళముగానిందిరి. తనమును దహనసంస్కారమునకు 12-30 గంటలకు నొనిపోయిరి. ఖాళీబాలివద్దకు పోవుసరికి రాళ్లు విసరబడెను. రాయల్ సినిమానుండి రాళ్లు విసరబడెను. సినిమాలోనికి పోయిమాడగా దెబ్బలాయుయ్యెను. ఒక హిందువు తీవ్రముగ గాయపడెను. చాల ఆరెప్టులు చేయబడెను. (శ్రీ ప్రెసు)

నానక్పండు శవమున కృష్ణాద్వైతయేటవద్దకు వచ్చినపుడును కుతుబుద్దీను 'నచ్చినపుడును దెబ్బలాయులు జరిగెను. కుతుబుద్దీనువద్ద హిందువులు వహన్ముదీయులపై రాళ్లు విసరిరట. 5 మహమ్మదీయులు గాయపడిరి. కాని హిందువులు తమపై రాళ్లుపడుటపై తాముట్లు చేసెదమనున్నారు. హిందువులంత సినిమాలోనిలా దూరి చాల నష్టముగలిగించిరట. పోలీసువారు గుంపును లోగిజేయ యత్నించిరి గాన కొట్లాట జరిగెను. సినిమా పైకెక్కి యొకడు యువనృసింఛెను. యాతడు అరెస్టయ్యెను.గుంపును ఆనెసి బడిసిండుటకు పోలీసులపైబడెను. కాని లోగిజేయబడిరి. ఒక బాబుడు అరెస్టు చేయబడి యెలుపై విడుదలయ్యెను. దళాల్లాలలో 6 గురు పోలీసులు, 4 మహమ్మదీయులు, ఒక హిందువులు గాయపడిరి. ఇంతవరకు 8 గురు హిందువులు అరెస్టయిరి. షాపులు మూయబడినవి. 144 పెన్సను చెండు సెలవవరకు అపలులలో నుంపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కోమిల్లా అల్లరులు

అభయారముమందు 22 ఆరెప్టులు

పాతశాలలు, కచేరీలు, షాపులు తెరచిరి

కోమిల్లా, ఆగష్టు 28:—అల్లరుల పశుమందునవి. అక్కడక్కడ కొట్లాటలు జరుగుచున్నవి. అభయారముమందు మొత్తము 22 ఆరెప్టులు చేయబడినవి. సురేశనంద్ర బెన్సి గారును ఆరెస్టు చేయబడెను. ఇరువురు మహమ్మదీయులు అరెస్టు చేయబడిరి. డక్కానుండి సాయుధభటులు వాలంటీరులు వచ్చియున్నారు.

పరిశీతులు జక్కబడినవి. చెండు కొట్లాటలు మాత్రము నిన్న జరిగినవి. స్కూళ్లు షాపులు తెరవబడినవి. ఆరెస్టుచేయబడినవారు బెయిలుపై విడుదలైరి. మహమ్మదీయులు 12 గురు ఆరెస్టయిరి. ఉభయపక్షములు కేసులు బెట్టిరి.

బసంతపుర నుండి బాబుల నాయకత్వము వాలంటీరులు బాధితులకు సాయపడుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెసు.)

సాందూరు సంస్థానము

సర్దారు సరసింగరావు గోర్యాడియే వారసు

బరోడా, ఆగష్టు 28:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము నాయకుడులేని సాందూరు సంస్థానమునకు శ్రీయుత సర్దారు సరసింగరావుగారి వారసత్వమునే వ్యాయమని యంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది. రాజాసాహెబుగారు పూనాలో మరణించిరి. ఒక కూతురుమాత్రము ఆయనకుగలదు. రాజా సర్సింగరావుగారి మిగిలిన దగ్గర మగబంధువు. అత డాక్టర్లు చెసెను. (శ్రీ ప్రెసు)

లాహోరు, ఆగష్టు 28:—మహమ్మదీయ పనివాండ్లొక భావి బాగుచేయుచుండ ఒకడు మూర్ఖగతుడై లోనపడెను. చెండవవాడు సాయముచేయబోవ ఇరువురు మరణించిరి. అంతేగాని ఎవరను వారిని చంపి నూతిలో పారవేయలేదు. (ఆ. ప్రె.)

పుదుచ్చోటి, ఆగష్టు 28:—పత్రికాసంపాదకుడు గుబ్రహ్మ అయ్యగారు 124 పెన్సను క్రింద ఆరెస్టుచేయబడిరి. కేసు 25-వ తేదీన విచారణకు వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

గంజాంమండల ప్రధమ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య సమ్మేళన మహాసభ

1927 సం॥రం ఆగష్టు నెల తే 20-21 దీలనుండి వర్షాధి కృతులను మరీకొన్ని యితరకారణములచేతను మార్చబడినది. 1927 సెప్టెంబరు నెల 17-18 తేదీలందు శ్రీకాకుళంకోడ్డు రైల్వేస్టేషనుదరి ఆముదాలవలస గ్రామమునందు జరుగును.

అధ్యక్షులు:—మల్ల రా॥ శ్రీ ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారు, ఏ. కే. ఏ. సి. బెజవాడ.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు:—మల్ల రా॥ శ్రీ యింగుళిగ వెంకటేశ్వరామదాసు పంతులుగారు, నరసింగరావుపేట, మొఖాసాదారు ఆయుర్వేదాభ్యాసకులు, కళాపోషకులు, విద్య ద్వైగ్యులు అభిమానులు, ప్రేక్షకులు దయచేయప్రార్థితులు. సభాసంబంధించినవారల కైర్వకకు ఉచితముగ వసతులు, భోజనములు నిర్వహింపవర్తమువారిచే ఏర్పాట్లుగావింపబడును.

1 రాజయత్న (క్షయ) (2) అస్యగ్ధర (ప్రదర) (3) భగంధరము (అసనగంధముల) (4) సన్నిపాతము (5) బహు మూత్రం. యాతైనవివరించిన రోగములకు వ్యాసములు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలయందు తీర్పులయన గంజాం మండల విద్యార్థులు మాత్రం మొదటి వ్యాంబికివ్రాయవలెను. 5 వ పాఠ్యములే మంతనవిద్యార్థులు కాని పండితులుగాని వ్రాయవచ్చును.

మొదటి వ్యాంబికి ఉత్తమవ్యాసములు రజితపతకములు న్నూ 5 వ వ్యాసమునకు స్వర్ణపతకమున్నూ బహుమానముగా యివ్వబడును.

వివరములు కార్యదర్శిగారికి వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను.

నిబంధనలు

(1) విద్యద్వైద్యులు ఆయుర్వేదమునకు సంబంధించిన వివిధ విషయములు, వ్యాసమున వ్రాసిన చెప్పదవినవారు ఆ వ్యాసములను వ్రాసి సెప్టెంబరు 10 తేదీలోపున కోశాధ్యక్షులకు మల్ల రా॥ రా॥ దేవుస్తాపు సీతారామమూర్తి పంతులు గారు అని తెలియవ్రాసిన సభాకాలమున ఆవ్యాసములను సభలో చదువుటకు అనకాశమియ్యబడును. వ్యాసము అరగింపులో చదువదగి యుండవలెను. వ్యాసము లన్నిటిని సభాసంవరము గంభీరమున ముద్రించి ఆయుర్వేదాభివృద్ధి క ప్రచురించుట మాయుద్దేశము.

వ్యాసరచనా నిబంధనలు

(1) ఇదివర కాలాధ్యాయవేద విద్యాపీఠ పరీక్షలయందు తీర్పులైన గంజాంమండల విద్యార్థులీదినవ నుదహరించిన విషయములను వ్యాసములు వ్రాయవలెను.

(2) వ్యాసములు, ఆంధ్రభాషయందు నలునది అరటావులకు మించకుండా ఒక నైపుమాత్రము ముప్పదిపంక్తులకు లోపలగల విడియక్షరములతో ఆయుర్వేదశాస్త్రాన్ని సారముగ వ్రాసి రిజిస్టరు పోస్టువ్యాసా సెప్టెంబరు 10 తేదీలోపల కోశాధ్యక్షులకు మల్ల రా॥ రా॥ దేవుస్తాపు సీతారామమూర్తి పంతులుగారికి పంపవలెను. ఆముదాలవలస శ్రీకాకుళం కోడ్డు.

(3) వీని విమర్శన మొదలగునవన్నియు స్వాగతహారీకి వారిచే నిర్ధారణ చేయబడిన ప్రత్యేక సమితివారి తీర్మానము ననుసరించి యుత్తమవ్యాసములకు నియమితపతకములు ఒక మానముగ నొసగబడును.

(4) సమావేశమునకు బంపబడిన వ్యాసములు తిరిగి పంపబడవు. బహుమానములను పొందిన వ్యాసముల ప్రకటనాస్వతంత్రము ఆహ్వానసంఘమువారికే చెందునగాని యితరులకులేదు.

వ్యాసముల వివరము

(1) రాజయత్న (క్షయ) దీనియొక్క యుత్పత్తి చికిత్స సాధ్యాసాధ్యా లక్షణములు మొదలగువానిని శాస్త్రీయముగను అనుభవసిద్ధముగను విమర్శించుచు వ్రాయవలెను.

మల్ల రా॥ రా॥ శ్రీ జీలకర్ర సత్యనారాయణమూర్తి పంతులు బి. ఎ. గారి రజితపతకము

(2) అస్యగ్ధర (ప్రదర) ఉత్పత్తికారణము, చికిత్ససాధ్యాసాధ్యా లక్షణములు మొదలగువానిని శాస్త్రీయముగ విమర్శించి వ్రాయవలెను.

మల్ల రా॥ రా॥ శ్రీ కన్నేపల్లి మహాదేవశర్మభుక్తగారి రజితపతకము.

(3) భగంధరము (గుదసమీపమున పుట్టెడి కురుపు. అసనగంధముల) ఉత్పత్తికారణములు ఆయుర్వేద జ్యోతిశ్యాస్త్రములను సంబంధింపజేసి విధానచికిత్సానిధానములు వ్రాయవలెను.

ఆయుర్వేదరత్న భిషగ్ శిరోమణి బి. శ్యామసుందర రావు బ్రదర్స్వారి రజితపతకము.

(4) సన్నిపాతము, గ్రాంధికసన్ని పీల్చయొక్క సంఖ్య, నానుములు, భేదములు ఆయుర్వేదానుసారముగ వ్రాయవలెను.

మల్ల రా॥ రా॥ శ్రీ రాజవైద్య కల్వలపూడి రంగాచార్యులుగారి రజితపతకము.

(5) బహుమూత్రము (డైబిటిస్) ఈవ్యాధియొక్క యుత్పత్తి నిదానచికిత్సలు ఆంగ్ల ఆయుర్వేద హోమోపతిక్, విధానముల ననుసరించి యుండవలెను. ఈవ్యాధియు ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠపరీక్షలలో నుత్తీర్ణులైన ఏమండలివిద్యార్థులుగాని, వైద్యపండితులుగాని వ్రాయవచ్చును.

మెస్సర్స్, బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్స్వారి స్వర్ణపతకము.

ప్రదర్శననిబంధనలు

(1) ప్రారంభము సెప్టెంబరు 17-18 తేదీలను జరుగును.

(2) ప్రదర్శన ప్రవృత్తిభవనము, కెట్టు, ఓషధులు, మూలికలు, లోహములు, రసాయనములు శాస్త్రీయమైన వంట ఖజ్జిలి అవుషధములు యంత్రములు, కార్మికశాస్త్ర సంబంధమయిన చిత్రపటములు, అపూర్వమయిన వైద్యగింధనములు మున్నగునవి.

(3) ప్రదర్శనసంఘమువారివలన యీ ప్రదర్శనము జరుపబడును.

(4) ఈ ఆహ్వానసంఘముయొక్క ప్రసిడెంటు ప్రదర్శనమునకు తెచ్చిన ప్రతివారి వస్తువుల బాగ్రతివయమై సార్వజనీనముగ వేసిన సభా భూమిలో నుంచును. నియమల వస్తువుల నంపుగారు వారిస్వగోజులను బుట్టి బాగ్రతివస్తువోగలం దులకు రోగబడుచున్నారు.

(5) దుర్బిసోపురమునందలి ఓడివాళ్లును వంటిన్ని ఓషధులు వస్తువులు మొదలుగాగలవి ప్రదర్శన సమయమునకే తీసికొనిరావలెను.

(6) ప్రతి ప్రదర్శకుడున్న తన డరఖాస్తుతో రు 0-8-0 లు రుసుము పంపించవలెను. స్వాధీన పోస్టేజీ టైలు ఖర్చులన్నియు వారే భరించవలెను.

(7) ఈ ప్రదర్శనమందు ఆయుర్వేదానుగూర్చుగా కేంకద్రావకమును దీయువారికి యోగ్యతాపత్రికయు బ్రహ్మశ్రీ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులువారు రజితపతకమును బహుమానముగా నిచ్చెదరు. సదరు ద్రావకమునదీయు యంత్రములు వస్తువులు మొలగాగలవి కానే నుండి ని తీసికొనిరావలెను.

(8) ప్రదర్శనకాలములో ప్రవృత్తిక వ్యాసములు యిచ్చుటకు యేర్పాట్లు చేయబడును.

(9) ప్రదర్శననునకంపదించిన అవుషధములు మున్నగునవి సెప్టెంబరు 15 తేదీలకు ప్రదర్శన కార్యదర్శియగు వైద్య శాస్త్రీ దార్లపూడి లక్ష్మీనారాయణ శర్మ, ఆముదాలవలస, శ్రీకాకుళంకోడ్డు, గంజాంజిల్లా ఆంధ్ర ప్రాంతమున.

వైద్యశాస్త్రీ, గొర్రి కృష్ణమూర్తి సిద్ధాంతి ప్రధానకార్యదర్శి.

గోక్షీరవర్ధని

గోక్షీర వర్ధని స్వభావిక మైన పదార్థము. దీనినుపయోగించి గోవుల పాలను ఆరోగ్యకరముగా చేసి వర్ధిల్లరారు? వాటి రోగములను నిర్మూలించువిద్యాస్త్రము. ఆక్షీరము గ్రోతిన నరులకు ఎదిగవలెనట్లు

మధములను వాడకుండగనే పసిబిల్లలను అట్టి రిని తొలగించి రక్తవృద్ధి చేయును. నెలకు సరిపాపు 2 పౌండ్లదాన్ని 1-3 వలరు 2-0-0. పోస్టుఖర్చులు నేరు.

ఆంధ్రదేశమందంతటను మా పరమల నమ్ముటకు ఏదెట్లు కావలెను. నెల 1-కి రు 15 బీరములు అలభ్యులు రు 5 యివ్వబడును. నెలకు 60 డబ్బాలకు తక్కువ బీరములు అమ్మవలెను. ధరావతు రు 30 కట్టవలెను. తడవకు 15 డబ్బాలు. నో! పంపుదుము. ఖర్చయినవెంటనే మైకనునంపిన మరల డబ్బాలు పంపనగును. ప్రతి నెల 10-వ తారీఖున జీతములు పంపబడును. ఎక్కువ అమ్మువారలకు ప్రత్యేక కమిషన్ యివ్వబడును. జవాబు గోరువారు 0-1-0 బిల్ల పంపవలెను.

వలయువారు Goksheeravardhani Powder Manufacturing Co., P. B. No. 314, MOUNT ROAD, MADRAS.

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశములో ప్రధానమైన ప్రత్యేకమైన సంస్థ - గమనించవలసిన పది ఆదర్శములు

- 1 హిందూదేశపు ప్రతి పరిశ్రమను ఎట్టి యిక్కట్టులకైనా యోగ్యకాపాడుము.
- 2 హిందూదేశమునకు పండిత ప్రతి ఆంతయు ఆవశ్యకమని తెలిసికొనుము.
- 3 హిందూదేశమున కంతయు వలయువస్తువును తయారగువరకు ప్రతి యోగమున నాపివేయుము.
- 4 వస్తువుల పరిశ్రమలో ఆసాంతము హిందూదేశమునే నియోగింపుము.
- 5 శుభ్రుడగుగాని, హిందూదేశపు మిల్లువస్తువునుగాని కొనుము.
- 6 ప్రస్తుతకాలమానస్థితిలో యంత్రములను త్రోవవేయకుము.
- 7 రాజకీయ వ్యాపారములకు ముఖ్యోపాయము, వ్యవసాయము హిందూదేశపు పరిశ్రమని జ్ఞప్తియందుకొనుము.
- 8 ప్రజలవిద్యా సౌఖ్యములకొరకు నిరసాధికభోగములకు వదలకొనుము.
- 9 దేశదారిద్ర్యమును నిర్మూలము గావింపుము - నిరుద్యోగమును రూపుమాన్ముము. దేశీయధనసంపదను వర్ధిల్లజేయుము.
- 10 లాభకరమైన సేర్వతో పరిపాలనపడు హిందూపరిశ్రమలయందభిమానముంచి ద్రవ్యమును వినియోగింపుము.

కోరాలొంగ్గాతు, వైను, ధోవతులు, బొంబాయి వర్షింగులు, దుప్పట్లు, తుండుగుడ్డలు, వగైరాలు పరిశీలనపడిన బలమైన నూలుతో తయారైన నాణ్యమైన వస్తువులు కడుపరచమైన ధరలకు అమ్ముచుచున్నది. విదేశవస్తువులు కొన నవసరములేదు.

ఈమిల్లు వస్తువుల నాణ్యత అనుభవమువలననే తెలియును. దేశభక్తిగల ప్రతిహిందూదేశీయుడును ముఖ్యముగా ప్రతి ఆంగ్లేయుడును దీనిని అభిమానించి వృద్ధికి తెచ్చుటకు వేడుకొనుచున్నాము.

ఇంకను చాలా నాటాలు అమ్మకము కానలసియున్నవి. వివరముకోరువారు యీవిరునామాకు వ్రాయగోరవము.

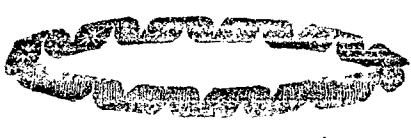
గూడూరి లక్ష్మణరావు బి. యె, మేనేజింగ్ యేజంట్ అండ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ.

కామలంగారమునకును, నుంచి పెండిటిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వీధి నెంబరు 437/3 టంకసాలపీఠి, సామలకూరుపేట మద్రాసు.

3137

దరఖాస్తును పంపిన తర్వాత లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన రే ప్రశ్నలకు బదులు (వ్రాయుటకు) రూ. 1-0-0. ప్రశ్న ప్రశ్నకు రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు రూ. 2-0-0 అవును. ప్రశ్న ప్రాయశ్చితమును తెలుపవలెను. 1275 హిందూ మత చోర్యతామాలము, తిరు వ్రేణి.

అయుర్వేదాచార్య రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రజైవజ్యోతిషావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 2049) చాక్రచక్రపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

శ్రీ కృష్ణభారతము

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి ప్రణీతమయిన శ్రీ కృష్ణభారతములో భిష్మ ద్రోణపర్వములుగల 4-వ సంపు టము విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నది. ఇందు భగవద్గీతలు నులభ్యమైనవి వ్రాయబడియున్నవి. వెల 3-0-0. నలువారు.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, రాజమండ్రి, ఆని వ్రాయవలెను.

ముఖ్యప్రకటన

హ్యూస్ లోగరి టెక్స్ టెయిడింగు రెండుభాగములు. ద్వితీయము ప్రథమ. రామకృష్ణమిషన్, సేవాశ్రమమువారిచే గొప్పగ్రంథములనుండి తీసి వ్రాయబడినది. హోమోపతి రసవా దశాస్త్రము పలువిధములుగా ననుసరించుచున్నది. లాభ ములు, రామకృష్ణమిషన్ సేవాశ్రమము, ముత్తిగంజ్, ఆల హాబాదు, వారికే చెందును. వెల రు 5/- వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. వలయువారు:-

రామకృష్ణమిషన్ సేవాశ్రమము, ఉచిత వైద్యశాల, ముత్తిగంజ్, అలహాబాదు.

మదన కామేశ్వరిలేహ్యము

బలసానులపాలిటి కల్పవృక్షము - మేహము, నిక్కాక, నిస్సప్తము, కుష్ఠవృక్షము, అతిమాద్రము మొదలగువాటిని హరించి మంగిలును, నీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0 పాలనుగంధి లేహ్యము - రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సనామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు. 3851 పి.వి. అంశు కో, ఆయుర్వేదసహజం, పెరిచేపి, నెల్లూరు జిల్లా

మహాసూర్యానరై

ప్రత్యేకమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినది. తలతిరుగుట, నోటనీరుగుట, కాళ్ళచేతులు మంటలు, నోటి త, గుండెలలోమంట, మొదలగు వైశ్యచికారమునకు వజ్రా ధము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున తయారయి ది-వెల రు 1-కి రు 5/-.

2128

ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 వ్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు (వ్రాయుటకు) రూ. 1-0-0. ప్రశ్న ప్రశ్నకు రు. 0-4-0 సంవత్సర ఫలము వ్రాయుటకు రూ. 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు వేరు. ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు జయము నొసగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యకవచము రూ. 2-2-0. శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకవచనలయము, తిరు త్తేలి, చిత్తూరుజిల్లా. 3860

మీడిత్యాగరాజ గ్రంథమాల

- 1 ఇదేమేపిల్లా ఈలాగు మారిపోయినావు 0-1-6
  2. ఆయ్యా నీవు నామగదా 0-1-0
  3. ఏమే ఒకరినుండియొకరు ఇద్దరనుచేడిపోతివి 0-2-3
  4. మధ్యపానము 0-3-8
  5. శ్రీ త్యాగరాజాష్టాక్షర శతనామావళి, అంజనేయ స్తోత్రము, త్యాగరాజ పరిత్రము. 0-4-0
- ఈగ్రంథములు వెంకటాచల నాగరత్నముచే రచియించ బడి చదువుటకు హృద్యముగా నుండును. వలయువా రీక్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.
- త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము (8705) శ్రీనివాసయ్యరవీధి, మద్రాసు.

దంతచూరము

కబ్బి 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లతో ముటవలన చిగుళ్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

గజ్జికీలెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0 ఈ కీలెలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గజ్జ చిలుము, జల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పరిశీలించు. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మద్రాసు

BEST INDIAN PAIN BALM. Price Annas 10 only. AMRUTANJAN DEPOT. BOMBAY & MADRAS.

చిలక మర్రిలక్ష్మీనృసింహకవి

పష్టిపూర్తి

ప్రథమి సంవత్సర భాద్రపదములో (24-9-1927) జరు గును. వారిగ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చగుచున్నవి. 10 సంపుటముల వెల 25 రూపాయలు. చందాధనము ఆద్యా న్ముగా పంపవలెను. ఒకేమారుగ పంపలేని వారు దరఖాస్తుతో రు 10 లున్న, మిగిలిన రు 15 లు వెల ౧-కి రు 5 చొప్పున మూడు వాయిదాలుగానున్న చెల్లింపవచ్చును. మనియార్డరులు ఖర్చులు చందావారులే భరించవలెను. మొదట రిజిస్టరు చేసు కొనే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి 10 సంపుటములు పంపబడును. కొద్దిప్రతులే అచ్చగుచున్నవి గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను. లక్ష్మీనరసింహంగారి నూతన గ్రంథములు:-

- (1) ప్రహ్లాద నాటకము.
  - (2) కర్పూరమంజరి (రెండవ భాగము)
  - (3) భాగవత కథామంజరి.
- దరఖాస్తులు, మనియార్డర్లు వగయిరాలు. 3456 పా॥ గురుమూర్తి, ఇన్ని ను పేట రాజమండ్రి ఆని పంపవలెను.

క్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి

ఆముక్తమాల్యద

విష్ణుచి త్రియమును నామాంతరముగల ఆముక్తమాల్యదా ప్రబంధము అచ్చుపడి విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నది. దీనికి వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన విపులమైన వ్యాఖ్యగలదు. రాయల్ వెల 900 పుటలు. వెల రూ. 3-0-0 ఇందు బహువివరములు చర్చింపబడియున్నవి.

మేఘసందేశము

కాళిదాసుని మేఘసందేశము, మల్లి నాథ నూరికృత సం స్కృత వ్యాఖ్యతోను, వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి కృతపద ప్రయోజనవిమర్శనపూర్వకాంగ్రటికతోను కూడియున్నది. వెల రు. 2-8-0.

అలంకార సారసంగ్రహము

ఇది ఆంధ్రము, సజీకము. పద్యరూపముగా మిక్కిలి వివరముగా వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి విరచితము. వెల ఆశాలు. 12.

వైకుంఠము మదరాస్ మల్లి కేశ్వరస్వామి 4-వ నెంబరు గృహమందు గ్రంథకర్తవలన దొరకును. కొలది పుస్తకములే కలవు. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. మా యితరపుస్తకముల జాబితా తెప్పించుకొనుడు.

